

ჩვენი საქართველო

V კლასი

მასწავლებლის წიგნი

DON'T COPY

სარჩევი

საგნის სწავლების მიზანი, მიზნების, სტანდარტის შედეგების მიღწევისა და შინაარსის ურთიერთკავშირის მატრიცა.....	5
მასწავლებლის წიგნის მიმოხილვა (მისი არსი, დანიშნულება).....	6
სპეციფიკური და ზოგადი გამჭოლი კომპეტენციები, რომლებზეც ამ კონკრეტული საგნის სწავლების პროცესში ყურადღება უნდა გამახვილდეს.....	8
სწავლების ძირითადი მეთოდები და სტრატეგიები, რომელთაც ეყრდნობა სახელმძღვანელო.....	10
რეკომენდაციები სასწავლო საგანმანათლებლო რესურსების გამოყენებისათვის.....	12
მოსწავლის შეფასების სახეები, პრინციპები და მექანიზმები.....	13
ყველაზე მნიშვნელოვანი აქტივობების, ღონისძიებების, პროექტების, ჩატარებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები.....	17
აგების პრინციპები.....	18
თემები და შესაბამისობა ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამის სტანდარტთან	20
აქტივობები და შესაბამისი რესურსები, გაკვეთილის ორგანიზების ფორმები.....	24
გაკვეთილების სცენარები.....	25

DON'T COPY

საგნის სწავლების მიზანი, მიზნების, სტანდარტის შედეგების მიღწევისა და შინაარსის ურთიერთკავშირის მატრიცა:

საგან ჩვენი „ჩვენი საქართველოს“ მიზანია მოსწავლეს მისი ასაკის შესაბამისად მისცეს ცოდნა საქართველოს ისტორიის შესახებ, მიანოდოს საბაზო ინფორმაცია საქართველოს რეგიონების ზოგად გეოგრაფიულ მახასიათებლებზე და ამავდროულად შეუქმნას წარმოდგენა იქ არსებულ მდგომარეობასა და ყოველი კუთხის ძირითად ეთნოგრაფიულ თავისებურებებზე. „ჩვენი საქართველოს“ მიზანია ინტეგრირებული სწავლების მეთოდის პრაქტიკაში განხორციელების გზით, სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას ცოდნის მიღების კვალდაკვალ, მოსწავლეს გაუღვივოს ცნობისმოყვარეობა საქართველოს ისტორიის, კულტურისა და რეგიონული მრავალფეროვნების მიმართ. ამავდროულად მოსწავლე მკაფიოდ დაუკავშირებს ისტორიას, კულტურასა და გეოგრაფიას ერთმანეთს და აღიქვამს მათ, როგორც ერთი მთლიანობის შემადგენელ ნაწილებს. სწავლების ამ მეთოდის პრაქტიკაში განხორციელების შედეგად მოსწავლეს გაუჩნდება სამშობლოს სიყვარულის განცდა და სხვადასხვა აქტივობებში მონაწილეობის სურვილი, რაც საბოლოოდ ხელს შეუწყობს სამოქალაქო ცნობიერების ჩამოყალიბებას.

სტანდარტის შედეგები (ისტორიული უნარები)

1. სტანდარტის შედეგები (ისტორიული უნარები) სასწავლო თემის სტანდარტის შედეგებთან დამაკავშირებელი კითხვები და საკვანძო ცნებები

საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლემ უნდა შეძლოს ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსთან (მაგ.: სახელმწიფო, ისტორიული მემკვიდრეობა);

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლემ უნდა შეძლოს ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლემ უნდა შეძლოს საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა/გამოვლენა; შეკითხვები:

როდის და როგორ შეიქმნა საქართველოს სახელმწიფო, ქართული დამწერლობა?

როგორ იცვლებოდა ქვეყნის საზღვრები (სამაჩაბლო, აფხაზეთი)?

რატომ არის საქართველოსთვის დამახასიათებელი ეთნიკური, კულტურული და რელიგიური მრავალფეროვნება?

რატომ ახასიათებს საქართველოს მრავალფეროვანი ეთნოგრაფიული ტრადიციები?

ცნებები:

ისტორია, წყარო, ფაქტი და ინტერპრეტაცია;

კალენდარი, საუკუნე, წელთაღრიცხვა; სახელმწიფო, მმართველობის ფორმები, დამწერლობა, ერი, ეთნიკური ჯგუფი, ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მხარე.

2. სტანდარტის შედეგები (გეოგრაფიული უნარები) სასწავლო თემის სტანდარტის შედეგებთან დამაკავშირებელი კითხვები და საკვანძო ცნებები

საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლემ უნდა შეძლოს საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა/ გამოვლენა;

საზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლემ უნდა შეძლოს რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი

ნიშნების (გეომეტრიული, ფართობლივი და ხაზობრივი ნიშნები) საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის ნაკითხვა;

საზ.მეც.დანყ.(II).5. მოსწავლემ უნდა შეძლოს საქართველოსთვის დამახასიათებელი ბუნებრივი მოვლენების გამომწვევი მიზეზებისა და მათი შედეგების გააზრება; ბუნებრივ მოვლენებზე ადეკვატური რეაგირება და მათგან თავდაცვა; შეკითხვები:

რა შეიძლება გავიგო საქართველოს შესახებ სხვადასხვა ტიპის რუკაზე დატანილი პირობითი ნიშნების საშუალებით?

რატომ არის ჩემი მოვალეობა ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობისა და გარემოს დაცვა?

ცნებები:

გეოგრაფია, რუკა/ადგილის გეგმა, საზღვარი, ბუნებრივი რესურსები, დასახლების ტიპები, საცხოვრისის ტიპები, ლანდშაფტი (ბუნებრივი, ანთროპოგენული), ეკოლოგია / გარემოს დაცვა, რელიეფი, კლიმატი,

საზ.მეც.დანყ.(II).11. მოსწავლემ უნდა შეძლოს უსაფრთხოების წესების დაცვის მნიშვნელობის გააზრება და საგანგებო და საყოფაცხოვრებო სიტუაციებში შესაბამისად მოქმედება (მაგ.: ქუჩაში მოძრაობისას, ტრანსპორტში ყოფნისას, ექსკურსიაზე, ლაშქრობისას, ბუნებრივი კატასტროფებისას); ბუნებრივი მოვლენები და მათგან თავდაცვა,

საგანგებო სიტუაციები, ისტორიულ მხარე);

პროფესია, სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, ვაჭრობა, ტრანსპორტი და კომუნიკაციები

3. სტანდარტის შედეგები (სამოქალაქო უნარები) სასწავლო თემის სტანდარტის შედეგებთან დამაკავშირებელი კითხვები და საკვანძო ცნებები

საზ.მეც.დანყ.(II).8. მოსწავლემ უნდა შეძლოს მისი, როგორც ბავშვის, გარკვეული უფლება-მოვალეობებისა და პასუხისმგებლობების გაცნობიერება; დადგენილი წესებისა და კანონების საფუძველზე თავისი უფლებების რეალიზება და სხვისი უფლებების დაცვა.

საზ.მეც.დანყ.(II).9. მოსწავლემ უნდა შეძლოს საზოგადოებისთვის აქტუალური პრობლემების/მოვლენების ამოცნობა და საკუთარი ჩართულობით მათ გამოსწორებაზე ზრუნვა; შეკითხვები:

რა პრობლემები შეუძლია შეუქმნას ჩემს ქვეყანას ჩემი და ჩემი თანატოლების მხრიდან უპასუხისმგებლო ქმედებამ და მოვალეობების იგნორირებამ?

როგორ შევიტანოთ წვლილი ჩვენი ქვეყნის განვითარებაში არსებული გამოწვევების ფონზე (მაგ.: ცხოვრების ჯანსაღი წესი, განათლების ხელმისაწვდომობა, ქალთა და ბავშვთა დისკრიმინაცია,

მასწავლებლის ნიგნის მიმოხილვა (მისი არსი, დანიშნულება);

მასწავლებლის ნიგნის ძირითადი მიზანია პედაგოგს დაეხმაროს სასწავლო პროცესის სწორად და ეფექტიანად დაგეგმვაში. მისცეს მას რჩევები ასაკობრივი ჯგუფის თავისებურებებისა და სსსმ მოსწავლეებთან ურთიერთობის შესახებ. ნათლად წარმოუჩინოს V კლასის „ჩვენი საქართველოს“ ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ სტანდარტებსა და წლის ბოლოს მისაღწევ შედეგებს შორის კავშირი. მასწავლებლის ნიგნში მოცემულია გაკვეთილების სცენარები – პირველი თავის ყველა გაკვეთილი და ყოველი მომდევნო თავის

არანაკლებ 2 გაკვეთილის სცენარი (ნიმუში), ასევე 2 შემაჯამებელი გაკვეთილის სცენარი (ნიმუში).

მასწავლებლის წიგნში „ჩვენი საქართველოს“ ინტერდისციპლინურობიდან გამომდინარე დიდი ყურადღება ეთმობა სპეციფიკურ და ზოგად გამჭოლ კომპეტენციებს, რომლებზეც საგნის სწავლების პროცესში უნდა გამახვილდეს ყურადღება, რათა მოსწავლემ უკეთ შეძლოს საგნებს შორის (ისტორია, გეოგრაფია, სამოქალაქო განათლება) არსებული კავშირების ნათლად დანახვა. ასევე სარეკომენდაციო მიზნით წარმოდგენილია სწავლების ძირითადი მეთოდები და სტრატეგიები:

- დებატები/დისკუსია
- თანამშრომლობითი სწავლება
- ჯგუფური მუშაობა
- სწავლება პრობლემით
- შემთხვევის ანალიზი
- გონებრივი იერიში
- როლური და სიტუაციური თამაშები

წიგნში რეკომენდაციული ხასიათითაა წარმოდგენილი სასწავლო პროცესის დაგეგმვისას გამოსაყენებელი სასწავლო რესურსები. მათი გამოყენება სასწავლო პროცესს ეფექტურს, ხოლო სასწავლო გარემოს მოსწავლეთათვის კომფორტულს გახდის.

მოსწავლეზე ორიენტირებული ინდივიდუალური მიდგომები საგნის სწავლების პროცესში. სამიზნე ასაკის თავისებურებები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იყოს საგნის სწავლებისას – შემეცნებითი, სოციალურ-პიროვნული, ფიზიკური, ასევე, მეტყველების თავისებურებები, შემეცნებითი, დაკვირვებისა და აღქმის უნარიები, მოსწავლის დატვირთვა, დავალებების შესრულების სპეციფიკა

მოსწავლეებში მოტივაციის ამაღლების საუკეთესო საშუალება, ეფექტური სწავლების სტრატეგიების გამოყენებაა. სწავლების სტრატეგიის შერჩევას მასწავლებელმა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ფაქტორი უნდა გაითვალისწინოს. მათ შორისაა სამიზნე ასაკის თავისებურებები, შემეცნებითი, სოციალურ-პიროვნული, ფიზიკური, მეტყველების თავისებურებები, შემეცნებითი, დაკვირვებისა და აღქმის უნარები, მოსწავლის დატვირთვა, დავალებების შესრულების სპეციფიკა და სხ.

ფიზიკური თავისებურებები – დაწყებითი სკოლის მოსწავლეების უმრავლესობა ფიზიკურად საკმაოდ განვითარებულია. მათი ფიზიკური აღნაგობა საშუალებას იძლევა მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა სპორტულ აქტივობაში. ამ ასაკის ბავშვებში განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს თანატოლების ფიზიკური განსხვავებულობა. ბავშვი, რომელიც ასაკთან შესაბამისად უფრო პატარად ან პირიქით უფრო დიდად გამოიყურება შეიძლება თანატოლების მხრიდან უტაქტო მიმართვის მსხვერპლიც კი გახდეს. (მაგ: შენ ძალიან დიდი ხარ იმისთვის, რომ V კლასში სწავლობდე და სხ.) დაწყებითი სკოლის პერიოდში გოგონები ფიზიკურად ისეთივე ან უფრო განვითარებულები არიან ვიდრე ბიჭები. აუცილებელია ყურადღება გამახვილდეს იმ გარემოებაზეც, რომ მოსწავლის პიროვნული იდენტობა სწორედ პუბერტატიულ ასაკში (11-14 წელი) ყალიბდება.

რეკომენდაცია

1. სასურველია ფიზიკურ განსხვავებებს ყურადღება მიაქციოთ ისე, რომ ბავშვების ფიზიკურ თავისებურებაზე აქცენტი არ გააკეთოთ.

2. რეკომენდირებულია კლასში მოსწავლეთა ადგილების შერჩევასა და მაქსიმალურად გავითვალისწინოთ მათი ფიზიკური აღნაგობისა და განვითარებულობის თავისებურებები.

3. მაქსიმალურად მივაქციოთ ყურადღება, რათა მოსწავლეებმა ერთმანეთს არ მიმართონ ფიზიკური თვისებებიდან გამომდინარე შერქმეული მეტსახელებით.

მეტყველების თავისებურებები – მოსწავლის კოგნიტური განვითარებისთვის მეტყველება მნიშვნელოვანია. დანყებით საფეხურზე მოსწავლეები ინფორმაციას ხშირად მექანიკურად იმასხოვრებენ. რადგან მათი მეტყველების უნარები ჯერ კიდევ არ აძლევთ საშუალებას საკუთარი სიტყვებით გადმოსცენ დამახსოვრებული ინფორმაცია. შესაბამისად აუცილებელია მასწავლებელმა დიდი ყურადღება დაუთმოს ვერბალური მეხსიერების ჩამოყალიბებისთვის აუცილებელ სავარჯიშოებს.

დაკვირვებისა და აღქმის უნარები – V კლასთან მუშაობისას რეკომენდირებულია მასწავლებელმა ხშირად გამოიყენოს **კეთებით სწავლების** სტრატეგია, რამდენადაც ეს მეთოდი ამ ასაკობრივი კატეგორიის მოსწავლეთათვის ინფორმაციის მიღებისა და აღქმის თვალსაზრისით ყველაზე მოსახერხებელი მიდგომაა.

მოსწავლის დატვირთვა – ეროვნული სასწავლო გეგმით საგან „ჩვენი საქართველოს“ ფარგლებში კვირის განმავლობაში ჩასატარებელი მაქსიმალური გაკვეთილების რაოდენობა შეადგენს 2-ს. საკლასო დატვირთვისას აუცილებლად გასათვალისწინებელია სამიზნე ასაკის თავისებურებები. საგულისხმოა, რომ ზედმეტმა დატვირთვამ ბავშვის არა მხოლოდ ფიზიკურ, არამედ ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზეც შეიძლება იქონიოს გავლენა.

სპეციფიკური და ზოგადი გამჭოლი კომპეტენციები, რომლებზეც ამ კონკრეტული საგნის სწავლების პროცესში ყურადღება უნდა გამახვილდეს;

„ჩვენი საქართველო“ V კლასის ფარგლებში რეკომენდირებულია ყურადღება გამახვილდეს ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ შემდეგ პრიორიტეტულ გამჭოლ კომპეტენციებზე:

1) წიგნიერება. ტრადიციული გაგებით, სიტყვა “წიგნიერება” გულისხმობს კითხვის, წერის, მოსმენისა და ლაპარაკის მიზნით ენის გამოყენების უნარს. დღეს ამ ცნების შინაარსი გაცილებით მეტს მოიცავს; თანამედროვე გაგებით, წიგნიერება არის ცვალებად კონტექსტში კითხვის, წერის, ინფორმაციის დამუშავების, იდეებისა და მოსაზრებების გამოთქმის, გადანიშნულების მიღებისა და პრობლემების მოგვარების უნარი იმ ცოდნის საფუძველზე, რომელსაც ადამიანი მთელი ცხოვრების განმავლობაში იძენს.

წიგნიერებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს V კლასის სტანდარტით გათვალისწინებული თემების სწავლებისას. რამდენადაც V კლასის სტანდარტი სამ საგნობრივ ჯგუფად არის წარმოდგენილი (ისტორია, გეოგრაფია, სამოქალაქო განათლება) მნიშვნელოვანია მოსწავლემ შეძლოს ამ დისციპლინებს შორის არსებული კავშირების აღმოჩენა და გააზრება.

2) ციფრული წიგნიერება (იგივეა, რაც კომპიუტერული წიგნიერება). თანამედროვე მსოფლიოში საკომუნიკაციო და ციფრული ტექნოლოგიების განვითარებამ წიგნიერების ცნება კიდევ უფრო გააფართოვა. იგი ამჟამად მოიცავს ქსელური ძიების, ტექსტების ელექტრონული დამუშავებისა და ტექსტური შეტყობინების პროგრამების გამოყენების უნარსაც,

რასაც მთლიანობაში ციფრული წიგნიერება ეწოდება. ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება ხელს უწყობს შემოქმედებითი და ინოვაციური მიდგომების გამომუშავებას მოსწავლეებში;

ციფრული წიგნიერების, როგორც გამჭოლი კომპეტენციის მნიშვნელობა განსაკუთრებით დიდია თანამედროვე სამყაროში. რამდენადაც თანამედროვე ტექნოლოგიები ჩვენი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი სულ უფრო და უფრო ხდება ამ ტექნოლოგიების გამოყენებაც უფრო სახალისო და მოსწავლის ინტერესებზე მორგებული სასწავლო გარემოს შექმნას უზრუნველყოფს.

3) ეკოლოგიური წიგნიერება. ეკოლოგიური წიგნიერება გულისხმობს გარემოსადმი ადამიანის ჯანსაღი დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას, რაც იმას ნიშნავს, რომ მოსწავლემ უნდა გააცნობიეროს პირადი პასუხისმგებლობა გარემოში მიმდინარე პროცესების მიმართ, შეძლოს მონაწილეობა მის დაცვასა და აღდგენაში.

ეკოლოგიური წიგნიერება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი გამჭოლი კომპეტენციაა. ის პირდაპირ კორელაციაშია V კლასის „ჩვენი საქართველოს“ ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ სტანდარტთან, რომელიც საზოგადოებრივი მეცნიერებების საფუძვლების ინტეგრირებულ სწავლებას გულისხმობს.

4) სემიოტიკური კომპეტენცია. სემიოტიკური კომპეტენცია არის ვერბალური და არავერბალური (რუკის, დიაგრამის, სქემის, ნახატის, მელოდიისა და სხვ.) საშუალებით გადმოცემული ინფორმაციის გააზრებისა და ინტეგრირების, საკუთარი ნააზრებისა და განცდილის სხვადასხვა საშუალებით გადმოცემის უნარი; ინფორმაციის ნიშანთა ერთი სისტემიდან მეორეში გადატანის (მაგ. სიტყვიერ ტექსტში ან მუსიკალურ ნაწარმოებში გადმოცემული აზრის ილუსტრაციით გამოსახტვის, სიტყვიერი ტექსტისა და ნახატის ერთმანეთთან დაკავშირების, სიტყვიერად გადმოცემული ინფორმაციის დიაგრამის სახით წარმოდგენისა და ა.შ.) უნარი.

სემიოტიკური უნარების განვითარება პირდაპირ კავშირშია ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ სტანდარტთან (საზ.მეც.დანყ.(II).4.) რომელიც გულისხმობს რუკის ლეგენდში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის ნაკითხვას.

5) სწავლის სწავლა. სწავლის სწავლა არის სწავლის პროცესის დამოუკიდებლად მართვის უნარი. მასწავლებელმა უნდა მიმართოს მოსწავლის ყურადღება სწავლის პროცესზე, მის მიმდინარეობაზე; დაეხმაროს მოსწავლეს იმ ფაქტორებისა და პირობების გაცნობიერებაში, რომლებიც აფერხებს ან ხელს უწყობს სასწავლო პროცესის მსვლელობას; აღმოაჩინოს ის ხერხები და მიდგომები, რომლებიც აუმჯობესებს სწავლის შედეგებს და გამოუმუშავოს სწავლის სტრატეგიების დამოუკიდებლად გამოყენების უნარი

1) სოციალური და სამოქალაქო კომპეტენცია. სოციალური და სამოქალაქო კომპეტენცია გულისხმობს სამოქალაქო ცხოვრებაში ინტეგრირებისათვის აუცილებელი ისეთი უნარებისა და ღირებულებების ჩამოყალიბებას, როგორებიცაა: კონსტრუქციული თანამშრომლობა, პრობლემების მოგვარება, კრიტიკული და შემოქმედებითი აზროვნება, გადანყვეტილების მიღება, შემწყნარებლობა, სხვისი უფლებების პატივისცემა, დემოკრატიული პრინციპების აღიარება და სხვა.

2) ჯანსაღი ცხოვრების წესი – არის ცოდნის, უნარებისა და დამოკიდებულებების ერთობლიობა, რომელიც ხელს უწყობს ფიზიკური და ფსიქიკური კეთილდღეობის მნიშვნელობის გაცნობიერებას; შესაძლებელს ხდის ზრუნვას საკუთარ და სხვათა ჯანმრთელობაზე; იძლევა ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხების გააზრების საშუალებას ეროვნულ და საერთაშორისო კონტექსტში.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ V კლასში „ჩვენი საქართველო“ საზოგადოებრივი მეცნიე-

რებების ინტეგრირებულ სწავლებას გულისხმობს. და მოიცავს სამ საგნობრივ ჯგუფს (ისტორია, გეოგრაფია, სამოქალაქო განათლება) სწორედ სამოქალაქო განათლების ფარგლებში საქალაქო ცხოვრებაში მოსწავლის ინტეგრირება წარმოადგენს V-VI კლასებში „ჩვენი საქართველოს“ სტანდარტით გათვალისწინებულ მთავარ მიზანსაც.

გარდა ყოველივე ზემოთ თქმულისა პრიორიტეტული გამჭოლი კომპეტენციების დასაუფლებლად აუცილებელია სასწავლო პროცესში საგანთა შორისი კავშირების ჩვენება. საგაკვეთილო პროცესი უნდა წარიმართოს ისე, რომ მოსწავლეს მაქსიმალურად შეეწყოს ხელი, საგანში შექნილი ცოდნა და გამოცდილება სხვადასხვა შინაარსობრივ კონტექსტში გადაიტანოს და გამოიყენოს.

სწავლების ძირითადი მეთოდები და სტრატეგიები, რომელთაც ეყრდნობა სახელმძღვანელო

სწავლების პროცესში ახალი მასალის შესწავლა რეკომენდირებულია რამდენიმე მეთოდის გამოყენებით. არსებობს სწავლების მეთოდების სხვადასხვაგვარი კლასიფიკაცია. გთავაზობთ V კლასის „ჩვენი საქართველოს“ სახელმძღვანელოთი სწავლებისას გამოსაყენებელი მეთოდებისა და სტრატეგიების ჩამონათვალს, რომელიც რეკომენდირებულია V კლასის ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული სტანდარტის შესაბამისად.

1) **დებატები/დისკუსია** – ინტერაქტიული სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდთაგანია, რომელიც მკვეთრად ამაღლებს მოსწავლეთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტიურობას. დებატების ორგანიზება, სრულყოფს და ავითარებს ისეთ უნარებს როგორცაა: **კრიტიკული აზროვნების უნარი, კვლევითი უნარები, ინფორმაციის სისტემატიზაციის უნარი, ინსტრუქციის ადეკვატურად აღქმის უნარი და სხ.**

განასხვავებენ დებატების რამდენიმე ფორმატს. დებატების სხვადასხვა ფორმატი ერთმანეთისგან განსხვავდება მონაწილეთა რაოდენობით, თამაშის სტილით, დროის ხანგრძლივობითა და სხვადასხვა ნიუანსებით. გავრცელებული დებატების ფორმატებია:

1. **კარლ პოპერის ფორმატი;**
2. **ბრიტანული საპარლამენტო დებატები;**
3. **ლინკოლნ-დუგლასის ფორმატი;**
4. **საჯარო ფორუმ-დებატები.**

თამაშში მონაწილეობას იღებს ორი გუნდი. თითოეული გუნდი სამი სპიკერისაგან არის დაკომპლექტებული. პირველი გუნდის მიზანია დაამტკიცოს გარკვეული მოსაზრების სისწორე, ხოლო მეორის – უარყოს. სასურველია, რომ გუნდებმა თავიანთი პოზიციის შესახებ (მტკიცებითი/უარყოფითი) გაიგონ თამაშის დაწყებამდე მცირე ხნით ადრე. ეს თამაშში მონაწილე გუნდებს აიძულებს მოსამზადებელ პერიოდში დაამუშაონ ორივე პოზიცია, რაც თავისთავად ხელს უწყობს თემის მრავალმხრივ გააზრებასა და გაანალიზებას.

დებატების დროს აუცილებელია გამომსვლელთა თანმიმდევრობის დაცვა. თითოეულ გამომსვლელს აქვს რეგლამენტით გათვალისწინებული ზუსტი დრო. გამომსვლელები იყოფიან დამამტკიცებლებად (1, 2, 3) და უარმყოფელებად (1, 2, 3).

მომხსენებელი	დრო	ფუნქცია
A1	7	გააცნობს თემას. განსაზღვრავს ძირითად ცნებებს, წარმოადგენს თემის ანალიზს, განმარტავს არგუმენტებს.
B3	3	B3 დაუსვამს კითხვებს A1-ს, უარყოფს მის არგუმენტებს.
B1	7	ანგარიში მიიღება მთლიანად, სხვა განსაზღვრებას არ წამოაყენებენ, იმ შემთხვევაში, თუ B1-ის ვარაუდები აბსოლუტურად მცდარი არაა
A3/B1	3	A3 დაუსვამს კითხვებს B1-ს.
A2	4	უარყოფს B1-ის არგუმენტებს და აძლიერებს დამამტკიცებელ პოზიციას.
B1/A2	4	B1 დაუსვამს კითხვებს A2-ს.
B2	3	უარყოფს A1-ისა და A2-ის არგუმენტებს. აძლიერებს უარყოფით პოზიციას.
A1/B2	4	A1 დაუსვამს კითხვებს B2-ს.
A3	3	უარყოფს უარყოფით არგუმენტებსა და მტკიცებულებას, აძლიერებს და ასაბუთებს დამამტკიცებელ მიმართულებას
B3	4	უარყოფს დამამტკიცებელ არგუმენტებსა და მტკიცებულებას, აძლიერებს და ასაბუთებს უარყოფით მიმართულებას.

მასწავლებელმა დებატებისთვის თემის შერჩევას აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს შემდეგი პირობა:

- საკითხი უნდა იყოს წინააღმდეგობრივი, რათა მტკიცებითი და უარყოფითი არგუმენტების მოყვანის შესაძლებლობას იძლეოდეს.
- მნიშვნელოვანია დებატებში მონაწილე მხარეებს წინასწარ განემარტოთ დებატების ჩატარების წესი და რეგლამენტი.
- რეკომენდირებულია თემა იძლეოდეს კვლევის საშუალებას

2) **თანამშრომლობითი სწავლება** – ასეთი სწავლების სტრატეგიის გამოყენების დროს, ჯგუფის თითოეული წევრი ვალდებულია არა მხოლოდ თვითონ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თავის თანაგუნდელს საგნის უკეთ შესწავლაში. თითოეული ჯგუფის წევრი მუშაობს კონკრეტულ პრობლემურ საკითხზე, მანამდე, სანამ ყველა მათგანი არ დაეუფლება თემას.

სწავლების გამოყენება ხელს უწყობს ბავშვებს შორის ახლო მეგობრული ურთიერთობების ჩამოყალიბებას და მნიშვნელოვნად აუმჯობესებს სასწავლო გარემოს.

3) **ჯგუფური მუშაობა** – ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს კლასის ჯგუფურად დაყოფას და მათთვის კონკრეტული დავალებების მიცემას. ჯგუფის წევრები ამუშავენ საკითხს და საკუთარ აზრს თანაგუნდელებს უზიარებენ. კონკრეტული სიტუაციიდან გა-

მომდინარე მასწავლებელმა შესაძლოა წინასწარ განსაზღვროს ჯგუფის წევრების ფუნქციები.

4) **სწავლება პრობლემით** – განათლებისადმი ერთ-ერთი ზოგადი მიდგომათაგანია პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლა. ასეთი მეთოდის გამოყენებისას სწავლა ეყრდნობა ღიად დასმულ პრობლემურ შეკითხვებს, რომლებიც აქტუალურია კონკრეტული საზოგადოებისთვის. მასწავლებელი ძირითადად ფასილიტატორის როლს ასრულებს რის შედეგადაც მოსწავლეს უვითარდება მეტი პიროვნული პასუხისმგებლობის შეგრძნება.

5) **შემთხვევის ანალიზი** – კვლევითი სტრატეგიაა, რომლის მიზანია ცალკეული ფენომენის ემპირიული შესწავლა რეალურ ცხოვრებისეულ სიტუაციაში სხვადასხვა წყაროების გამოყენებით. მოცემული სტრატეგიის გამოყენებისას მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად განიხილავს კონკრეტულ შემთხვევას და ისინი ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შეისწავლიან საკითხს.

6) **გონებრივი იერიში** – ეს მეთოდი გულისხმობს საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია ერთმანეთისგან სრულიად განსხვავებული, აზრის, გამოთქმასა და ჩამოყალიბებას. ასეთი მეთოდის გამოყენება მოსწავლეებში ხელს უწყობს შემოქმედებითი უნარების განვითარებას. მეთოდის გამოყენება რეკომენდირებულია შედარებით დიდი მოცულობის ჯგუფებთან მუშაობისას.

7) **როლური და სიტუაციური თამაშები** – ასაკობრივი კატეგორიის გათვალისწინებით განსაკუთრებით ეფექტურია წინასწარ შემუშავებული სცენარის მიხედვით განხორციელებული თამაშები. ასეთი თამაშების ორგანიზება მოსწავლეს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს განსახილველ საკითხს.

რეკომენდაციები სასწავლო საგანმანათლებლო რესურსების გამოყენებისათვის

ეროვნული სასწავლო გეგმა V კლასში სამ საგნობრივ სტანდარტს აერთიანებს (*ისტორია, გეოგრაფია, სამოქალაქო განათლება*). რეკომენდირებულია, რომ სასწავლო რესურსები თანაბრად მოიცავდეს სამივე კომპონენტს. ასეთ შემთხვევაში მოსწავლე უკეთ შეძლებს დისციპლინებს შორისი კავშირების აღმოჩენას. V კლასის სტანდარტით გათვალისწინებული პროგრამის შესაბამისად რეკომენდირებულია შემდეგი სასწავლო რესურსების გამოყენება:

რუკები/კონტურული რუკები – კონტურული რუკების გამოყენება მოსწავლეს ხელს უწყობს განივითაროს რუკაზე ორიენტირების უნარები. მოსწავლემ შეიძლება იმუშაოს, როგორც საქართველოს მხარეების ასევე ისტორიული კონტურული რუკების აგებაზე. საინტერესოა ასევე „ასოციაციური რუკის“ დახატვა, რომელზეც სამხარეო ერთეულები სხვადასხვა ვიზუალური სახითაა წარმოდგენილი. საინტერესო იქნება მოსწავლეებმა ბუნებრივი რესურსების რუკის საშუალებით განსაზღვრონ, თუ რომელი რესურსითაა მდიდარი საქართველოს ესა თუ ის მხარე.

ვიზუალური მასალა – ამგვარი დამხმარე მასალის გამოყენების შემთხვევაში სასწავლო პროცესი ბევრად სახალისო და მოსწავლეთათვის მიმზიდველი ხდება. ფოტოების საშუალებით საქართველოს ამა თუ იმ მხარის მთიანი და დაბლობი ადგილების პეიზაჟების პრეზენტაცია და საცხოვრებელი სახლების ტიპებთან მათი დაკავშირება. ასევე რეკომენდირებულია ფაზლების საშუალებით, რომლებიც საქართველოს მხარეებსა და მის მეზობელ ქვეყნებს წარმოადგენენ, საქართველოს ადმინისტრაციული რუკის აგება (ჯგუფური სამუშაო).

გასვლითი ღონისძიება – მხარეთმცოდნეობით მუზეუმში/მუზეუმ-ნაკრძალში სტუმრობა და საკუთარი მხარის ეთნოგრაფიული ყოფის შედარება საქართველოს ამა თუ იმ მხარესთან.

როლური თამაში – როლური თამაში, რომლითაც ერთიან საქართველოში სავაზიროს დარბაზობის კოსტუმირებული ინსცენირება იქნება წარმოდგენილი (რომელშიც სახელმწიფოს სხვადასხვა მოხელე: მეფე, მეჭურჭლეთუხუცესი, ამირსპასალარი მიიღებენ მონაწილეობას)

მოსწავლის შეფასების სახეები, პრინციპები და მექანიზმები

შეფასების ტიპები

ეროვნული სასწავლო გეგმის თანახმად, სკოლაში მასწავლებელმა შეიძლება გამოიყენოს ორი ტიპის შეფასება: განმსაზღვრელი და განმავითარებელი. **განმავითარებელ** შეფასებას სწავლის ხარისხის გასაუმჯობესებლად იყენებენ, განსხვავებით **განმსაზღვრელი** შეფასებისგან, რომლის მიზანს აკადემიური მოსწრების დონის დადგენა წარმოადგენს. 2018-2024 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის თანახმად, საგნის „ჩვენი საქართველო“ სწავლა-სწავლებისას გამოიყენება განმსაზღვრელი და განმავითარებელი შეფასებები.

სემესტრული შეფასების კომპონენტები:

სემესტრის განმავლობაში მასწავლებლებს შესაძლებლობა აქვთ მოსწავლეები შეაფასონ სამი კომპონენტის მიხედვით:

ა) საკლასო დავალება;

ბ) საშინაო დავალება;

გ) შემაჯამებელი დავალება.

განმავითარებელი შეფასების გამოყენება კი ნებისმიერ კომპონენტში შეუძლია.

განმსაზღვრელი შეფასებით სემესტრის განმავლობაში მოსწავლეები ფასდებიან შემდეგ კომპონენტებში:

ა) მიმდინარე საკლასო დავალება (V კლასის მეორე სემესტრიდან)

ბ) მიმდინარე საშინაო დავალება (V კლასის I სემესტრში გამოიყენება მხოლოდ განმავითარებელი შეფასება)

გ) შემაჯამებელი დავალება (V კლასის II სემესტრიდან)

განმავითარებელი შეფასების ზოგადი პრინციპები და მექანიზმები

განმავითარებელი შეფასების სტრატეგიებია:

1) უკუკავშირი მოსწავლესთან, რომელიც ხელს უწყობს მის აკადემიურ წინსვლას და გაზრდის მის მოტივაციას;

2) მოსწავლეთა ინდივიდუალური პასუხიმგებლობის ზრდის ხელშეწყობა;

3) საგაკვეთილო დისკუსიებისა და ისეთი აქტივობების განხორციელება, რომელიც ხელს შეუწყობს მოსწავლის ცოდნისა და უნარების წარმოჩინებას.

4) თანამშრომლობითი სწავლების მეთოდის გამოყენებით

განმავითარებელი შეფასების გამოყენების დროს სასურველია მასწავლებლის უკუკავშირი იყოს დროული და მაქსიმალურად ლაკონური, რათა მოსწავლემ ადეკვატურად შეძლოს მისი აღქმა. აუცილებელია მასწავლებლის უკუკავშირი ხელს უწყობდეს მოსწავლის მხრიდან ინიციატივის გამოვლენასა და ადამიანური და მატერიალური რესურსების გათვალისწინებით შედეგზე ორიენტირებული საქმიანობის დაგეგმვას. (საზ.მეც.დანყ.(II).7. სტანდარტის შესაბამისად) რეკომენდირებულია მასწავლებელმა გაითვალისწინოს, რომ განმავითარებელი შეფასების განხორციელება საჭიროებს სპეციფიკურ აქტივობებსა და დავალებებს.

განმსაზღვრელი შეფასების ზოგადი პრინციპები და მექანიზმები

განმსაზღვრელი შეფასება ადგენს მოსწავლის მიღწევის დონეს საგნობრივი სტანდარტით გათვალისწინებულ შედეგებთან მიმართებაში.

აკადემიური მიღწევის დონეები და შეფასების სისტემა ათქულიანი სისტემით.

ქულები	შეფასების დონეები
10	მაღალი
9	
8	საშუალოზე მაღალი
7	
6	საშუალო
5	
4	საშუალოზე დაბალი
3	
2	დაბალი
1	

DON'T COPY

	განმავითარებელი	განმსაზღვრელი
მიზნები	სწავლის ხარისხის გაუმჯობესება; მოსწავლის წინსვლისა და განვითარების ხელშეწყობა.	მოსწავლის აკადემიური მიღწევის დონის დადგენა საგნობრივი სასწავლო გეგმის შედეგებთან მიმართებაში.
ამოცანები	ცოდნის კონსტრუირებისა და ცოდნათა ურთიერთდაკავშირების პროცესის შეფასება; წინარე ცოდნის/წარმოდგენების დადგენა; მოსწავლის მიერ თავისივე ძლიერი და სუსტი მხარეების დადგენის უნარის შეფასება; მოსწავლის მიერ საკუთარი წინსვლის ხელშესაწყობად გააზრებული ნაბიჯების გადადგმის უნარის შეფასება; ცოდნის სამივე კატეგორიის ათვისების პროცესის შეფასება; ცოდნის ერთობლიობათა ფუნქციურად გამოყენების უნარის შეფასება.	ცოდნათა ურთიერთდაკავშირების უნარის შეფასება; ცოდნის სამივე კატეგორიის გამოყენების უნარის შეფასება; ცოდნის ერთობლიობათა ფუნქციურად გამოყენების უნარის შეფასება.
წარმატების კრიტერიუმი	განხორციელებული წინსვლა წინარე შედეგებთან/ წინარე დონესთან შედარებით.	მიღწევის დონე საგნობრივი სასწავლო გეგმის მოთხოვნებთან შედარებით
შემფასებელი და შეფასების ფორმები	მასწავლებელი: ზეპირსიტყვიერი ან წერილობითი უკუკავშირი, წამახალისებელი მითითებები, სიმბოლური ნიშნები და ა.შ.. მოსწავლეები: თვითშეფასებით; ურთიერთშეფასებით.	მასწავლებელი: ქულა (შეიძლება ახლდეს კომენტარი ძლიერი და სუსტი მხარეების აღწერით, ხარვეზების გამოსასწორებელი მითითებებით).

განმსაზღვრელი და განმავითარებელი შეფასებების აღწერილობა

ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საკლასო შეფასების ძირითად ამოცანები და მიზნები.

- ა) აჩვენოს, როგორ მიმდინარეობს მოსწავლის ცოდნის კონსტრუირების პროცესი და მეხსიერებაში ცოდნათა ურთიერთდაკავშირება;
- ბ) ახალი სასწავლო საკითხის/თემის დაწყებამდე დაადგინოს მოსწავლის წინარე ცოდნა და წარმოდგენები;
- გ) გამოავლინოს, რამდენად გააზრებულ და ეფექტიან ნაბიჯებს დგამს მოსწავლე კონკრეტული სასწავლო მიზნის მისაღწევად;
- დ) მოიცვას სამივე კატეგორიის ცოდნა;

ე) აჩვენოს, რამდენად ახერხებს მოსწავლე ცოდნის ერთობლიობათა კომპლექსურად გამოყენებას.

ძირითადი ამოცანების გადასაჭრელად საკლასო შეფასებაში პრიორიტეტული ადგილი უნდა მიენიჭოს კომპლექსურ, კონტექსტის მქონე დავალებებს, რომელთა შესრულება მოსწავლეს უბიძგებს ცოდნის სხვადასხვა კომპონენტის ინტერაქტიულად და თანადროულად გამოყენებისკენ.

შემაჯამებელი დავალებების სტანდარტი ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით

შემაჯამებელი დავალება წარმოდგენილი უნდა იყოს კომპლექსური დავალების სახით. კომპლექსური

დავალება შეიძლება იყოს შემდეგი სახის:

1. საქართველოს ამა თუ იმ მხარის (მაგალითად, ქართლის) რომელიმე პუნქტში ექსკურსიის გზით კვლევის ჩატარება (ისტორიულ-გეოგრაფიულ-სოციალურ პრობლემებზე) და მისი შედეგების პრეზენტაცია;

2. საქართველოს ამა თუ იმ მხარის საპატივცემულოდ რაიმე ღონისძიების გამართვა, რომელშიც ისტორიის, გეოგრაფიისა და სამოქალაქო განათლების მონაცემები აისახება;

3. როლური თამაშით საქართველოს ამა თუ იმ მხარის რომელიმე ისტორიული მოვლენის ეპიზოდის წარმოდგენა;

4. მაკეტების შექმნა საქართველოს ორი მხარის მახასიათებლების ერთმანეთთან შედარების მიზნით;

5. ეთნოგრაფიულ მუზეუმში სტუმრობა მისი ღირსშესანიშნაობების შესასწავლად;

6. საქართველოს ამა თუ იმ მხარის შესახებ საინფორმაციო-სარეკლამო ბუკლეტის შექმნა;

7. სკაიპის, ტელეფონის ან სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით საქართველოში სხვადასხვა მხარეში მცხოვრებ თანატოლებთან დაკავშირება, ინფორმაციის გაცვლა-გამოცვლა და თანატოლების პრობლემების ირგვლივ მოგროვილი ინფორმაციის განზოგადება;

8. საქართველოს ამა თუ იმ მხარისთვის აქტუალური მარტივი სამოქალაქო პროექტების (ეკოლოგია, საგანგებო ვითარებები, ჯანსაღი ცხოვრება) განხორციელება.

მოთხოვნები, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს შემაჯამებელი დავალება

დავალების თითოეულ ტიპს უნდა ახლდეს თავისი შეფასების ზოგადი რუბრიკა (თუ რეცეფციული (კითხვა, მოსმენა) დავალებაა, მაშინ შეფასების სქემა უნდა ახლდეს თითოეულ ტესტურ კითხვას);

ზოგადი რუბრიკა უნდა დაზუსტდეს კონკრეტული დავალების პირობისა და განვლილი მასალის გათვალისწინებით;

10 ქულა უნდა გადანაწილდეს რუბრიკაში შემავალ კრიტერიუმებზე;

მითითებული უნდა იყოს სტანდარტის ის შედეგები, რომელთა შემონახვასაც ემსახურება შემაჯამებელი დავალება.

ეროვნული სასწავლო გეგმით V კლასის მეორე სემესტრისა და VI კლასის საბაზო-საშუალო საფეხურების თითოეული საგნისათვის განსაზღვრულია სემესტრის განმავლობაში ჩასატარებელი შემაჯამებელი დავალებების მინიმალური რაოდენობა. გთავაზობთ 2018-2024 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის სტანდარტით გათვალისწინებულ საათობრივი ბაძეს და შემაჯამებელი დავალებების სავალდებულო მინიმალური რაოდენობის ცხრილს.

„ჩვენი საქართველო“ კლასი	საათების რაოდენობა კვირაში		შენიშვნა	შემაჯამებელი დავალების სავალდებულო მინიმალური რაოდენობა	
	სემესტრი			სემესტრი	
	I	II		I	II
V	2	2		-	3
VI	2	2		2	3

ყველაზე მნიშვნელოვანი აქტივობების, ღონისძიებების, პროექტების, ჩატარებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები

რამდენადაც „ჩვენი საქართველოს“ ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით განსაზღვრული სტანდარტი აერთიანებს სამ დისციპლინას (*ისტორია, გეოგრაფია, სამოქალაქო განათლება*) ამდენად, წლის მანძილზე მრავალფეროვანი აქტივობების განხორციელება შეიძლება.

მუზეუმში სტუმრობა – რეკომენდირებულ აქტივობათა რიცხვს მიეკუთვნება გიორგი ჩიტაიას სახელობის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში სტუმრობა, სადაც მოსწავლეები საქართველოს ისტორიულ-ეთნოგრაფიული, რეალობისთვის დამახასიათებელ სამეურნეო ნაგებობებსა და ნივთებს გაეცნობიან. მუზეუმში ასევე დაცულია ეთნოგრაფიულ-მატიერიალური კულტურის ამსახავი ექსპონატები: საბრძოლო და შრომის იარაღები, ტექსტილური და კერამიკული მასალა.

თეატრში სტუმრობა – ხელს უწყობს მოსწავლის განათლების დონის ამაღლებას, ასევე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოსწავლის პიროვნებად სოციალიზაციაზე. სასურველია სპექტაკლმა მოსწავლეს გაუღვივოს პატრიოტიზმისა და მოქალაქეობრივი თვითშეგნების განცდა.

სასწავლო რესურსის შექმნა – ასეთი აქტივობის დროს მოსწავლე ქმნის ილუსტრაციებს, ძერწავს მისთვის ნაცნობ სამეურნეო ნაგებობებს, შრომისა და ბრძოლის იარაღებს. ამ გზით ის ცდილობს თანაკლასელებს დაეხმაროს სასწავლო მასალის უკეთ ათვისებაში.

მოსწავლეთა კონფერენცია – მოსწავლეთა კონფერენციაზე მომხსენებლები ერთი რომელიმე თემის ირგვლივ წარმოადგენენ „ონერონტ“-ის დოკუმენტში მომზადებულ საპრეზენტაციო ფაილებს. საკუთარ მოსაზრებებსა და შეხედულებებს უზიარებენ ერთმანეთს.

გასვლითი ტური (ექსკურსია) – გასვლითი ტურის მიზანია რეალურ საველე პირობებში მოსწავლეები გაეცნონ ამა თუ იმ მხარის გეოგრაფიულ თავისებურებებს. მოინახულონ რეგიონში არსებული ისტორიული თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი ობიექტები, გაეცნონ არსებულ ყოფა-ცხოვრებას და სხ.

პრაქტიკული მუშაობა – მაკეტების შექმნა საქართველოს ორი მხარის მახასიათებლების ერთმანეთთან შედარების მიზნით.

ძველი ქართული თამაშობებისა და სპორტული შეჯიბრებების რეკონსტრუქცია – აქტივობის ფარგლებში შეიძლება მოწვეულ იქნას ხრიდოლის სპეციალისტი, რომელიც ბავშვებს წაუკითხავს მცირე მოხსენებას ამ ძვ. ქართული სპორტული აქტივობის შესახებ. მოხსენების შემდგომ შეიძლება გაიმართოს პრაქტიკული მეცადინეობა-ვარჯიშიც.

როლური თამაშები – წინასწარ შემუშავებული სცენარის მიხედვით საქართველოს ამა თუ იმ მხარის რომელიმე ისტორიული მოვლენის ეპიზოდის წარმოდგენა. „ცხოველთა დაცვის“ – ორგანიზაციის სხდომა, სადაც მოსწავლეები ორგანიზაციის წევრების როლს მოირგებენ და ქვეყნისთვის აქტუალურ მოვლენებს განიხილავენ. თამაში, რომლითაც ერთიან საქართველოში სავაზიროს დარბაზობის კოსტუმირებული ინსცენირება იქნება წარმოდგენილი (რომელშიც სახელმწიფოს სხვადასხვა მოხელე: მეფე, მეჭურჭლეთუხუცესი, ამირსპასალარი მიიღებენ მონაწილეობას); ასევე საქართველოს თანამედროვე პარლამენტის/მინისტრთა კაბინეტის სხდომის მოდელირება და სხვ.

აგების პრინციპები;

V კლასის სახელმძღვანელო “ჩვენი საქართველო” აგებულია როგორც მხარეთმცოდნეობითი ასევე ისტორიული მოვლენების ქრონოლოგიურ წრილში გააზრების პრინციპით. მოსწავლე შეძლებს ძირითადი ისტორიული და გეოგრაფიული ცნებებით ოპერირებას. განივითარებს იმ უნარებს, რომლებიც დაეხმარება ასაკისთვის შესაბამისი სააზროვნო უნარების ჩამოყალიბებაში.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმძღვანელოში ინფორმაციის ასეთი ფორმით ორგანიზება განაპირობა 2018-2024 წლების სტანდარტმა. შესაბამისად სტრუქტურა, რომელსაც სახელმძღვანელო ეყრდნობა (*მხარეთმცოდნეობა და ისტორიული მოვლენების ქრონოლოგიურ წრილში გააზრების შესაძლებლობა*) განპირობებულია სტანდარტთან მისი შესაბამისობით და არა ავტორთა ჯგუფის გადაწყვეტით.

სახელმძღვანელოში განსხვავებული თემატური ბლოკების სხვადასხვა ფერებითაა წარმოდგენილი. ინფორმაციის ორგანიზების ასეთი ფორმა დამატებით ხელისშემწყობ საშუალებას წარმოადგენს, რათა მოსწავლემ მარტივად შეძლოს სახელმძღვანელოში არსებული ინფორმაციის აღქმა და გამოყენება. მაგალითისთვის, შესავალი ნაწილი მწვანე, მხარეთმცოდნეობითი ხასიათის ინფორმაცია ლურჯ, ხოლო ტექსტები, რომლებიც უშუალოდ ისტორიულ მოვლენებს ასახავს ხაკისფერშია მოცემული.

ავტორთა ჯგუფმა განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილა საშინაო დავალებების შედგენის მეთოდოლოგიურ სპეციფიკაზე. უმეტეს შემთხვევებში დავალების კითხვებში გვხვდება „**შენი აზრით**“ და არა „**თქვენი აზრით**“ კითხვის ასეთი უშუალო ფორმულირება ბავშვისთვის ტექსტს კიდევ უფრო ინტიმურს და ახლობელს ხდის, რაც ზრდის მის მოტივაციასა და პასუხისმგებლობას შეასრულოს ის.

სახელმძღვანელო სტრუქტურულად შედგება თავებისგან, რომლებიც თავის მხრივ რამდენიმე პარაგრაფს მოიცავს. თავები ძირითადად მხარეთმცოდნეობითი პრინციპითაა დალაგებული. თითოეული თავი მოიცავს რამდენიმე პარაგრაფს. სტრუქტურული თვალსაზრისით თავები შემდეგი სახითაა წარმოდგენილი:

- 1. ზოგადი ინფორმაცია**
- 2. გეოგრაფიული გარემო**
- 3. ისტორია**
- 4. ყოფა-ცხოვრება**
- 5. აწმყო და მომავალი**

თითოეული პარაგრაფი თავის მხრივ შედგება შემდეგი სტრუქტურული ერთეულებისგან.

1. ძირითადი ტექსტი
2. მატიაწე
3. პორტრეტი
4. ლეგენდა (გადმოცემა)
5. დასახლება
6. ეტიმოლოგია
7. სიტყვის კონა.
8. დავალებები, რომელთა ნაწილი გათვლილია საკლასო ნაწილი კი საშინაო სამუშაოსთვის.

მატიაწე – ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სამუშაო ერთეულია მატიაწე. მატიაწე ორიენტირებულია მოსწავლეს განუვითაროს ადაპტირებულ პირველწყაროსთან (მაგ: ქართლის ცხოვრება, მოქცევაი ქართლისაი და სხ.) პრაქტიკული მუშაობის უნარები.

თვალსაჩინოება – მოსწავლის წიგნში მრავლადაა წარმოდგენილი თვალსაჩინოებები, რომლებიც მოსწავლეს ძირითადი ტექსტის აღქმაში მნიშვნელოვან დახმარებას უწევს.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია ისტორიული რუკები, რომელთა შექმნისას გათვალისწინებულია საქათველოს ისტორიისა და კულტურის საერთო, (როგორც რეგიონული ისე მსოფლიო მასშტაბით) კონტექსტში წარმოჩენა. ასეთი სასწავლო მასალა მოსწავლეს ხელს უწყობს საქართველოს ისტორია გაიაზროს ვრცელ მსოფლო კონტექსტში. აღსანიშნავია ისიც, რომ ამ ტიპის რუკების არსებობა ხელს უმლის ვინრო სტერეოტიპული აზროვნების ჩამოყალიბებას.

DON'T COPY

პომპეუსის ლაშქრობა	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ფარსმან ქველი	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ქართლი																								
ზოგადი ცნობები			✓																					
გეოგრაფიული გარემო			✓																					
რა არის ქართლი?			✓																					
ქართლისი			✓		✓																			
მცხეთა			✓		✓																			
სვეტიცხოველი			✓		✓																			
ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობა			✓		✓																			
ზორთევის ციხე			✓		✓																			
ტრადიციული ყოფი-ცხოვრება			✓		✓																			
ოსები			✓		✓																			
აზერბაიჯანელები			✓		✓																			
აწყო და მიმაგალი			✓		✓																			
ქრისტიანობის გავრცელება საქართველოში																								
წმ. ნინოს მოღვაწეობა			✓		✓																			
ეკლესია			✓		✓																			
ასურული მამები			✓		✓																			
აჭარა																								
ზოგადი ცნობები																								
გეოგრაფიული გარემო																								

აქტივობები და შესაბამისი რესურსები, გაკვეთილის ორგანიზების ფორმები;

V კლასის „ჩვენი საქართველოს“ ფარგლებში რეკომენდირებულია მასწავლებელმა გამოიყენოს გაკვეთილის ორგანიზების შემდეგი ფორმები:

1) **ინდივიდუალური** – მიმართულია კონკრეტული მოსწავლის საჭიროებაზე შეიძინოს და განივითაროს ესა თუ ის უნარი, რომელიც გათვალისწინებულია შესაბამისი ასაკობრივი და საგნობრივი სტანდარტით.

2) **ჯგუფური** – კლასი იყოფა 3-5 კაციან ჯგუფებად რომელიმე მონაწილე იღებს ბარათს, რომელზეც წერია ინსტრუქცია. სასურველია, დავალებები, რომელთა შესრულებაც ჯგუფს მოუწევს იყოს ღია და ნაკლებად კონკრეტული. აქტივობის დასასრულს ჯგუფი წარმოადგენს კონკრეტულ პოზიციას განსახილველი თემის ირგვლივ. საგულისხმოა, რომ პოზიცია გამოხატავს ჯგუფის უმრავლესობის აზრს და დემოკრატიული ღირებულებების დამკვიდრებას უწყობს ხელს.

3) **წყვილებში მუშაობა** – მასწავლებელი კლასს ყოფს წყვილებად და განუსაზღვრავს სამუშაო დროს. აძლევს მათ კონკრეტულ დავალებას და ანაწილებს როლებს წყვილებს შორის. სწავლების ეს მეთოდი ითვალისწინებს ბავშვების თანამშრომლობის პოტენციალსა და იმ პოზიტიურ ურთიერთგავლენას, რომელსაც მეწყვილეები განიცდიან. წყვილებში მუშაობის პრაქტიკა ხელს უწყობს ისეთი უნარების განვითარებას, როგორცაა: პასუხისმგებლობა, თვითდისციპლინა, ურთიერთდახმარება.

4) **მთელ კლასთან** – ამ მეთოდის გამოყენებისას მასწავლებელმა უნდა განსაზღვროს კლასის საშუალო დონე და დავალებებიც სწორედ ამ ნიშნის მიხედვით შეარჩიოს. მნიშვნელოვანია, რომ ყველა საკლასო აქტივობა მაქსიმალურად ითვალისწინებდეს კლასში მყოფი ყველა ბავშვის შესაძლებლობებს და მათ ინტერესებს.

გაკვეთილების სცენარები

1) გაკვეთილის თემა: რა არის „საქართველო“?

2) გაკვეთილის მიზანი: ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები შეიტყობენ თუ რა მოიაზრება სიტყვა საქართველოში და როდის ჩნდება იგი. ბ) მოსწავლეები განივითრებენ წყვილებში მუშაობის უნარს.

3) კავშირი ესგ სტანდარტთან: **საზ.მეც.დანყ.(II).1 მოსწავლეს შეუძლია:** ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

№	აქტივობა/მეთოდი	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.		5 წუთი
2	მასწავლებლის მინი ლექცია, რომელშიც გადმოცემულია სახელდება - საქართველოს მნიშვნელობა და ამ ტერმინის ქვეშ გაერთიანებული კომპონენტების ერთობლიობა (ენა, კულტურა, ტერიტორი, რელიგია).		10 წუთი
3	მენწყვილესთან ერთად, მოსწავლეები ეცნობიან სახელის ისტორიის გრაფაში მოცემულ ინფორმაციას. წერილობით პასუხობენ კითხვებზე: როდის გაჩნდა ტერმინი საქართველო? რა სახელებით მოიხსენებენ საქართველოს მსოფლიოში? რას ნიშნავს ან რას უკავშირდება ეს სახელები?	მოსწავლის ნიგნი, კალამი, რვეული	20 წუთი
4	მასწავლებელი ეცნობა მოსწავლეთა პასუხებს, აძლევს მათ განმავითარებელ შეფასებას და უკუკავშირს		5 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს და მოსწავლეებს სთხოვს საშინაო დავალებად დანერონ მცირე ესსე - რას ნიშნავს ჩემთვის საქართველო?		5 წუთი

1) გაკვეთილის თემა: საქართველოს ადმინისტრაციული დაყოფა
 გაკვეთილის მიზანი: ა) მოსწავლეები შეიტყობენ ქვეყნის ადმინისტრაციულ დაყოფასა და ამ დაყოფის პრინციპზე . ბ) მოსწავლეები განავითარებენ რუკაზე მუშაობის უნარებს.

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებლის მინილექცია, რომელშიც გადმოცემულია ქვეყნის ადმინისტრაციულ ერთეულებად დაყოფის მიზეზები და მნიშვნელობა.	საერთო საკლასო		10 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან რუკას, პოულობენ მასზე ადმინისტრაციულ მხარეებს და გადდაქვთ მათი სახელდება რვეულში, მნიშვნელოვანი ქალაქებითურთ.	საკლასო ინდივიდუალური.	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
4	მოსწავლეები, რუკაზე პოულობენ და ჩამოთვლიან თვითმმართველ ქალაქებს.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	10 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, აძლევს მოსწავლეებს განმავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს.	საერთო სკლასო		5 წუთი

- 1) გაკვეთილის თემა: როგორ შევიმეცნოთ გარემო?
- 2) გაკვეთილის მიზანი: ა) მოსწავლეები ეცნობია გეოგრაფიული გარემოს მრავალფეროვნებას და მის შემსწავლელ მეცნიერებებს (გეოგრაფიას, გეოლოგიას, პალეონტოლოგიას). ბ) მოსწავლეები განავითარებენ ტექსტზე მუშაობის უნარებს.
- 3) კავშირი ესგ-ს სტანდარტთან: **საზ.მეც.დანყ.(II).14.** მოსწავლეს უნდა შეეძლოს: ბუნებრივი გარემოს, ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება და მის მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების გამოვლენა.

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სლაიდ შოუს დახმარებით, უჩვენებს მოსწავლეებს გეოგრაფიული სივრცის მრავალფეროვნებასა და მის შემსწავლელ მეცნიერებებს.	საერთო საკლასო	პროექტორი	15 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან 2007 და 2017 წლებში კოსმოსიდან გადაღებულ ფოტოსურათებს, წერილონით აღწერენ განსხვავებას მათ შორის და აფიქსირებენ საკუთარ მოსაზრებას ამ ცვლილებებთან დაკავშირებით	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის ნიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
4	მასწავლებელი ეცნობა მოსწავლეების პასუხებს, აძლევს მათ განმავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს.	საერთო საკლასო		5 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, სთხოვს მოსწავლეებს ერთი კვირის თავზე წარმოადგინონ ჯგუფური პრეზენტაციები თემაზე: ადამიანის მიერ გეოგრაფიული სივრცის უარყოფითად შცვლის ერთი მაგალითი.	საერთო საკლასო		5 წუთი

1) **გაკვეთილის თემა:** რა არის ისტორია?

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) მოსწავლეები გაეცნობიან ისტორიის საგანის არსს და ისტორიკოსის პროფესიის მნიშვნელობას.

ბ) მოსწავლეები განავითარებენ წყაროზე მუშაობის უნარებს.

1) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან :** საზ.მეც.დანყ. (II).1. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს უპასუხონ კითხვას - თქვენი აზრით, რას შეისწავლის ისტორია? / ვინ არის ისტორიკოსი?	საერთო საკლასო		5 წუთი
3	მოსწავლეთა პასუხების გაცნობის შემდეგ, მასწავლებელი მინი ლექციის დახმარებით განმარტავს ისტორიის შესწავლის მიზანს და ისტორიკოსის პროფესიის მნიშვნელობას.	საერთო საკლასო		10 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან წყაროს ქართლის ცხოვრების შესახებ და წყვილებში წერილობით უპასუხობენ თანდართულ კითხვებს. მასწავლებლისაგან იღებენ განმავითარებელ შეფასებას.	წყვილებში მუშაობა	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
5	მოსწავლეები ეცნობიან ბლოკ მატრიანეში აღწერილ ინფორმაციას დავით აღმაშენებელზე. მასწავლებელი საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ უპასუხონ თანდართულ კითხვებს	საკლასო ინდივიდუალური.	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი	10 წუთი

1. გაკვეთილის თემა: როგორ შევიტყოთ წარსულის შესახებ?

2. გაკვეთილის მიზანი: ა) გაკვეთილოს ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან ისტორიის შესწავლის მეთოდებს. ბ) მოსწავლეები შეძლებენ ისტორიული წყაროების მრავალფეროვნების დანახვას.

კავშირი ესგ-ს სტანდარტთან : საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: რა არის ისტორია?

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი წარმოადგენს პრზენტაციას. სლაიდებზე ნაჩვენებია არქეოლოგიური და ნარატიული სახის ისტორიული წყაროები, საუბრობს მათ მნიშვნელობაზე.	საერთო საკლასო	პროექტორი	10 წუთი
3	მასწავლებლის თხოვნით, მოსწავლეები მერხებს განალაგებენ ჯგუფური მუშაობისთვის. კითხულობენ წყაროებს და წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
4	თვითოეული ჯგუფის ერთი წევრ ახდენს მიღებული პასუხების პრზენტაციას, მოსწავლეები ერთმანეთს ადარებენ და განიხილავენ მიღებულ შედეგებს.	საერთო საკლასო		10 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, აძლევს მოსწავლეებს განმავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს	საერთო საკლასო		5 წუთი

- 1) გაკვეთილის თემა: ბუნებრივი პირობები და საზოგადოების განვითარება
- 2) გაკვეთილის მიზანი: ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები შიტყობენ და გაიაზრებენ ბუნებრივი გარემოს კავშირს საზოგადოების განვითარებასთან. ბ) მოსწავლეები განავითრებენ რუკაზე მუშაონის უნარებს.
- 3) კავშირი ესგ-ს სტანდარტთან: **საზ.მეც.დანყ.(II).14.** ბუნებრივი გარემოს, ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება და მის მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების გამოვლენა.
- საზ.მეც.დანყ.(II).5.** საქართველოსთვის დამახასიათებელი ბუნებრივი მოვლენების გამომწვევი მიზეზებისა და მათი შედეგების გააზრება; ბუნებრივ მოვლენებზე ადეკვატური რეაგირება და მათგან თავდაცვა;
- 4) ნინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე : რუკის ლეგენდის კითხვა, გეოგრაფიული გარემოს მნიშვნელობა და მისი მრავალფეროვნება.

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს ყურადღებით დააკვირდნენ ფოტო სურათებს, რომელზეც გამოსახულია აჭარის, სვანეთის, სამცხისა და კახეთის გეოგრაფიული გარემო. წერილობით უპასუხონ კითხვაზე: რა განსხვავებას ხედავ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებს შორის?	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	15 წუთი
3	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესაუბრება მოსწავლეებს რელიეფის მნიშვნელობაზე ქვეყნის თავდაცვის მიმართულებით.	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუკას ხევის თავდაცვითი ნაგებობების და მათი ხედვითი ზონის შესახებ და წერილობით განმარტავენ რელიეფის მნიშვნელობას ამ კუთხით.	წყვილებში მუშაობა	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, სთხოვს მოსწავლეებს შემდეგი გაკვეთილისთვის წერილობით უპასუხონ გაკვეთილის ბოლოში მოცემულ კითხვებს.	საერთო სკლასო		5 წუთი

- 1) გაკვეთილის თემა: დრო
- 2) გაკვეთილის მიზანი: ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან დროის მნიშვნელობას, დროის ერთეულებს, ისტორიული დროის დაყოფის პრინციპს ძველ და ახალ წელთაღრიცხვის სისტემად.
- 3) კავშირი ესგ-ს სტანდარტთან: **საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს:** ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესაუბრება მოსწავლეებს დროის მნიშვნელობაზე ინდივიდისა და საზოგადოების ცხოვრებაში, განმარტავს იმ მიზეზებს, თუ რატომ არის აუცილებელი წარსულის ამათუიმ მოვლენის დათარიღება.	საერთო საკლასო		10 წუთი
3	მასწავლებელი დაფაზე აღნიშნავს დროის ერთეულებს : წელიწადს, საუკუნეს და ათასწლეულს, შეუსაბამებს მათ დროის ხანგრძლივობას .	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან ბლოკმატიანეში მოცემულ ინფორმაციას, წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს, ერთმანთს უზიარებენ მიღებულ პასუხებს და იღებენ განმავითარებელ შეფასებას.	საკლასო ინდივიდუალური / საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	15 წუთი
5	მასწავლებელი დაფაზე ხაზავს დროის სკალას. სთხოვს მოსწავლეებს საშინაო დავალებად მასზე დაიტანონ წინასწარ დაფაზე ჩამოწერილი მნიშვნელოვანი მოვლენები, აღნიშნონ, თუ რომელ საუკუნესა და ათასწლეულში მოხვდა თვითოეული მათგანი.	საერთო სკლასო	დაფა, ცარცი, რვეული, კალამი.	10 წუთი

- 1) გაკვეთილის თემა: საქართველოს გეოლოგიური წარსული
- 2) გაკვეთილის მიზანი: ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან საქართველოს გეოლოგიურ წარსულს და მისი განვითარების ეტაპებს. ბ) მოსწავლეები განავითარებენ ჯგუფური მუშაობის უნარებს.
- 3) კავშირი ესგ-ს სტანდარტთან : საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს უნდა შეძლოს: საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა. წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: გეოგრაფიული გარემოს მრავალფეროვნება.

№	აქტივობა/ მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემისა გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სლაიდ შოუს გამოყენებით უჩვენებს მოსწავლეებს დედამიწის ფორმირებისა და მასზე ცოცხალი ორგანიზმების განვითარების ეტაპებს.	საერთო საკლასო	პროექტორი	5 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან ბუნების ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას და წერილობით პასუხობენ კითხვებს: რატომ გახდა საჭირო გეოლოგიური დროის შემოღება? რა ინფორმაციას გვანვდის გეოლოგიურ დროზე ნამარხები?	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	10 წუთი
4	მასწავლებელი დაფაზე ჩამოწერს გეოლოგიური დროის განვითარების ეტაპებს, მოსწავლეები იყოფიან ჯგუფებად.	ჯგუფური მუშაობა	დაფა, ცარცი.	5 წუთი
5	თვითოეული ჯგუფი, წიგნში მოცემული ტექსტის დახმარებით, გეოლოგიური დროის განვითარების ეტაპებს შეუსაბამებს საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარ თანადროულ მოვლენებს. მიღებულ ინფორმაციას პრეზენტაციის სხით წარადგენენ კლასის წინაშე, იღებენ მასწავლებლის შეფასებასა და უკუკავშირს.	ჯგუფური მუშაობა.	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	10 წუთი

- 1) გაკვეთილის თემა: დმანისელი ადამიანი
- 2) გაკვეთილის მიზანი : ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები შეიტყობენ დმანისელი ადამიანის აღმოჩენასა და მის მნიშვნელობას. ბ) მოსწავლეები გაცნობიან აქრქეოლოგიური მუშაობის სპეციფიკას.
 ბ) მოსწავლეები გაიღრმავებენ წინარე ცოდნას ისტორიის დამხმარე დისციპლინის - არქეოლოგიის შესახებ.
- 3) კავშირი ესგ სტანდარტთან: **საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს:** ლე-გენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება; **საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს:** ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.
4. წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: ა) გეოგრაფიული გარემოსა და ადამიანის განვითარების ურთიერთ მიმართება. ბ) არქეოლოგია, როგორც ისტორიის დამხმარე დისციპლინა.

№	აქტივობა /მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინასაგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს გაიხეონ წინა გაკვეთილიდან თუ რა არის არქეოლოგია. მინი ლექციის დროს ესაუბრება მათ არქეოლოგიის როლზე დმანისელი ადამიანების აღმოჩენაში და განმარტავს ამ აღმოჩენის მნიშვნელობას.	საერთო საკლასო		15 წუთი
3	მოსწავლეები ფოტოსა და ტექსტის დახმარებით ეცნობიან დმანისელი ადამიანის გარეგნობას, წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, რვეული კალამი	15 წუთი
4	მასწავლებელი ეცნობა მოსწავლეთა პასუხებს, აძლევს მათ განმავითარებელ შეფასებას	საერთო საკლასო		5 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. იგი სთხოვს მოსწავლეებს სახელმძღვანელოსა და ინტერნეტ რესურსის გამოყენებით საშინაო დავალებად მოამზადონ მცირე პრეზენტაცია არქეოლოგია მუშაობაზე დნამისის გათხრებისას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, ინტერნეტ რესურსი, კალამი, რვეული.	5 წუთი

- 1) **გაკვეთილის თემა** : თრიალეთის ყორღანები
- 2) **გაკვეთილის მიზანი**: ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან თრიალეთის ყორღანების ისტორიის.
 ბ) მოსწავლეები შეიტყობენ საზოგადოების მაღალი ფენის წარმომადგენელთა (ბელადების) დაკრძალვის წესებზე.
 გ) ვიზუალური მასალის დახმარებით გაეცნობიან უძველეს რელიგიურ რწმენა-წარმოდგენებს.
- 3) **კავშირი ესგ სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II)-2. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს**: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.
- საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს უნდა შეეძლოს**: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

	აქტივობ / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის თემის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი ვიზუალური მასალის დახმარებით უჩვენებს მოსწავლეებს ყორღანული ტიპის სამარხების რეკონსტრუქციას, ესაუბრება მათ ყორღანში დაკრძალული ადამიანის როლზე საზოგადოებაში, აჩვენებს სამარხში აღმოჩენილი ნივთების გამოსახულებებს, საუბრობს დაკრძალვის რიტუალზე.	საერთო საკლასო	პროექტორი	15 წუთი
3	მოსწავლეები პასუხობენ კითხვებზე, თუ რაზე შეიძლება მეტყველებდეს ყორღანული ტიპის სამარხებში აღმოჩენილი ფუფუნების ნივთები? შესაძლებელია თუ არა მსგავსი ნივთები ბელადებისა და დიდებულების გარდა, სხვათა სამარხებშიც აღმოჩენილიყო?	საერთო საკლასო		10 წუთი
4	მოსწავლეები კითხულობენ მემკვიდრეობის ბლოკში წარმოდგენილ ინფორმაციას თრიალეთის თასზე. წყვილებში მუშაობისას წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	წყვილებში მუშაობა	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი.	10 წუთი
5	მასწავლებელი ეცნობა პასუხებს, აძლევს უკუკავშირს და განმავითარებელ შეფასებებს, აჯამებს გაკვეთილს და საშინაო დავალებად სთხოვს მოსწავლეებს მომზადონ მინი პრეზენტაცია ყორღანული ტიპის სამარხებში აღმოჩენილ მათთვის საინტერესო ერთ-ერთ ნივთზე.	საერთო საკლასო		5 წუთი

1) **გაკვეთილის თემა:** ქართლი (ზოგადი ცნობები)

2) **გაკვეთილის მიზანი:** მოსწავლეები გაეცნობიან ქართლის ფიზიკურ რუკას; ზოგად ინფორმაციას საქართველოს უდიდესი ისტორიულ-ეთნოგრაფიული კუთხის, მისი მოსახლეობის, აქ გავრცელებული დიალექტის შესახებ.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან:** საზ.მეც.დანყ.(II).3. საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა;

საზ.მეც.დანყ.(II).14. მოსწავლეს შეუძლია: ბუნებრივი გარემოს, ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება და მის მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების გამოვლენა.

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესაუბრება მოსწავლეებს ქართლის მდებარეობის, მისი თანამედროვე ადმინისტრაციული მოწყობის, ისტორიული დაყოფის პრინციპების (ზემო ქართლი, შიდა ქართლი, ქვემო ქართი) შესახებ.	საერთო საკლასო	კედლის რუკა	5 წუთი
3	მოსწავლეები რუკის გამოყენებით და პასუხობენ ტექსტში მოცემულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	15 წუთი
4	მოსწავლეები კითხულობენ ძირითად და დამხმარე ტექსტებს, პასუხობენ ტექსტში მოცემულ შეკითხვებს.	საერთო საკლასო/ ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი,	15 წუთი
5	მასწავლებელი აძლევს დისკუსიის მონაწილეებს უკუკავშირსა და განმსაზღვრელ შეფასებას. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ საკუთარი მოსაზრებების წერილობით დასაბუთებას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	5 წუთი

დისკუსიის შეფასების რუბრიკა

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არა ვერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული, პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

1) გაკვეთილის თემა: რა არის „ქართლი“?

2) გაკვეთილის მიზანი: მოსწავლეები გაეცნობიან ქართლის ფიზიკურ რუკას; ზოგად ინფორმაციას საქართველოს უდიდესი ისტორიულ-ეთნოგრაფიული კუთხის, მისი მოსახლეობის, აქ გავრცელებული დიალექტის შესახებ.

3) კავშირი ესგ. სტანდარტთან :

საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში, კონკრეტულ მაგალითებზე დაყრდნობით, ესაუბრება მოსწავლეებს ტერმინ „ქართლის“ სხვადასხვა მნიშვნელობის შესახებ	საერთო საკლასო	კედლის რუკა	10 წუთი
3	მოსწავლეები უკვირდებიან რუკას და იაზრებენ მცხეთის ზოგად მდებარეობას; ახდენენ მთა ქართლის ლოკალიზებას.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
4	მოსწავლეები კითხულობენ ძირითად ტექსტს, წყაროს ცნობებს. პასუხობენ მოცემულ კითხვებს.	საერთო საკლასო/ ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი,	15 წუთი
5	მასწავლებელი აძლევს დისკუსიის მონაწილეებს უკუკავშირსა და განმსაზღვრელ შეფასებას. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ საკუთარი მოსაზრებების წერილობით დასაბუთებას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	5 წუთი

დისკუსიის შეფასების რუბრიკა

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არა ვერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული, პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

1) **გაკვეთილის თემა:** აჭარა - ზოგადი ცნობები

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან აჭარის რეგიონის შესახებ ზოგად ცნობებს - მდებარეობას, მოსახლეობასა და მეტყველებას. ბ) მოსწავლეები განივითარებენ რუკასა და ტექსტზე მუშაობის უნარებს.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: აზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლეს შეუძლია:** რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის წაკითხვა. **საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს შეუძლია :** საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა.

4) **წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე:** ა) საქართველოს ადმინისტრაციული დაყოფა და აღნიშნული დაოფის პრინციპები. ბ) რუკაზე დატანილი პირობითი ნიშნების განმარტება.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რე-სურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მოსწავლეები ეცნობიან რუკას და წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული	15 წუთი
3	მოსწავლეები ერთმანეთს უზიარებენ მიღებულ პასუხებს, იღებენ მასწავლებლისგან განმავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს.	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	მასწავლებელი მინი ლექციაში საუბრობს აჭარაში მცხოვრებ მოსახლეობაზე და დაფაზე ჩამოწერს თვითოეულ ეთნიკური ჯგუფის სახელს .	საერთო საკლასო	დაფა, ცარცი.	5 წუთი
5	მოსწავლეები ეცნობიან მეტყველების ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას აჭარულ კილოსა და ლაზურ ენაზე. პასუხობენ კითხვებზე : რა ახასიათებს აჭარულ კილოს? რამდენი კილოა ლაზურ ენაში და რატომ ემუქრება ლაზურ ენას გაქრობა?	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
6	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, აძლევს მოსწავლეებს განმავითარებელ შეფასებას და საშინაო დავალებად სთხოვს კონტურულ რუკაზე აჭარის მეზობელი კუთხეების, მსხვილი გეოგრაფიული და ადმინისტრაციული ერთეულების დატანას.	საერთო საკლასო		5წუთი

1) **გაკვეთილის თემა:** აჭარა - გეოგრაფიული გარემო

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან აჭარის გეოგრაფიულ გარემოსა და მის მრავალფეროვნებას. ბ) მოსწავლეები განივითარებენ წყაროსა და რუკაზე მუშაობის უნარებს.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს შეუძლია:** საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა;

საზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლეს შეუძლია: რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის წაკითხვა;

4) ნინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: აჭარა -ზოგადი ცნობები

	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რე-სურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მოსწავლეები ეცნობიან რუკაზე მოცემულ ინფორმაციას. აკეთებენ აჭარის გეოგრაფიული მდებარეობის აღწერას.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი	10 წუთი
3	მოსწავლეები ეძებენ ტექსტსა და წყაროებში მსხვილი გეოგრაფიული და ადმინისტრაციული ერთეულების სახელებს. თანდართული რუკის დახმარებით ისინი გადააქვთ კონტურულ რუკაზე.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კონტურული რუკა, ფანქარი	15 წუთი
4	მოსწავლებელი ეცნობა შესრულებულ დავალებას, აძლევს მოსწავლეებს რეკომენდაციებსა და განმავითარებელ შეფასებას.	საერთო საკლასო		10 წუთი
5	მოსწავლებელი აჯამებს გაკვეთს. საშინაო დავალების სახით სთხოვს წერილობით ჩამოაყალიბონ პასუხი კითხვაზე რა მნიშვნელოვანი გამოყენება აქვს აჭარის მდინარეებს?	საერთო საკლასო		5წუთი

1) **გაკვეთილის თემა:** ქართლის მეფე ვახტანგი

2) **გაკვეთილის მიზანი:** მოსწავლეები გაეცნობიან ვახტანგ გორგასლის პიროვნებას. მისი, როგორც მეფის გატარებულ რეფორმებსა და ამ რეფორმების მნიშვნელობას საქართველოს ისტორიისთვის.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან:**

საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესაუბრება მოსწავლეებს იმ მიმე სოციალურ და პოლიტიკურ ვითარებაზე, რომელიც ვახტანგ გორგასლის მართველობის დასაწყისში იყო.	საერთო საკლასო	კედლის რუკა	5 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან ძირითად ტექსტს და პასუხობენ ტექსტში მოცემულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუბრიკა „მატიანეს“ ჯუანშერის ცნობას ვახტანგის შესახებ. მსჯელობენ ჯუანშერის მიერ დანახულ ვახტანგის შესახებ. დისკუსიის ფორმატში განიხილავენ „მატიანეს“ ბოლოს მოცემულ კითხვებს.	საერთო საკლასო/ ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი,	20 წუთი
5	მასწავლებელი აძლევს დისკუსიის მონაწილეებს უკუკავშირსა და განმსაზღვრელ შეფასებას. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ საკუთარი მოსაზრებების წერილობით დასაბუთებას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	5 წუთი

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არა ვერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული, პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

1) **გაკვეთილის თემა:** ვახტანგ გორგასლის აჯანყება

2) **გაკვეთილის მიზანი:** მოსწავლეები გაეცნობიან ვახტანგ გორგასლის პიროვნებას. მისი, როგორც მეფის გატარებულ რეფორმებსა და ამ რეფორმების მნიშვნელობას საქართველოს ისტორიისთვის.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან:**

საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	რუკის დახმარებით მოსწავლეები ეცნობიან ვახტანგის პერიოდის მსოფლიოში არსებულ გეოპოლიტიკურ ვითარებას.	საერთო საკლასო	კედლის რუკა	5 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან ძირითად ტექსტს და პასუხობენ ტექსტში მოცემულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუბრიკა „მატიანეს“ დისკუსიის ფორმატში მსჯელობენ ვახტანგის, როგორც გამორჩეული მხედართმთავრის შესახებ.	საერთო საკლასო/ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი,	20 წუთი

5	მასწავლებელი აძლევს დისკუსიის მონაწილეებს უკუკავშირსა და განმსაზღვრელ შეფასებას. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ საკუთარი მოსაზრებების წერილობით დასაბუთებას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	5 წუთი
---	--	----------------	----------------------------------	-----------

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არა ვერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული, პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

DON'T COPY

1) **გაკვეთილის თემა:** სამეგრელო - რწმენა - წარმოდგენები და წეს-ჩვეულებები გაკვეთილი 17

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები შეიტყობენ სამეგრელოში გავრცელებულ რწმენა-წარმოდგენებსა და წეს-ჩვეულებების შესახებ. ბ) მოსწავლეები განივითარებენ ჯგუფური მუშაობის უნარებს.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია:** ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება. **საზ. მეც.დანყ.(II).13. მოსწავლეს შეუძლია:** საქართველოს ეთნიკური, კულტურულ-რელიგიური მრავალფეროვნების გააზრება და პოზიტიური დამოკიდებულების გამოვლენა;

4) წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: სამეგრელოს მდებარეობა, გეოგრაფიული გარემო, მსხვილი ადმინისტრაციული ერთეულები, წარსული, ყოფა-ცხოვრება.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში საუბრობს ხალხური რწმენა-წარმოდგენების, მითებისა და ლეგენდების შესახებ და მაგალითად მოჰყავს ტექსტში მოცემული ინფორმაცია სამი ქვის შესახებ.	საერთო საკლასო		5 წუთი
3	მოსწავლეები მერხებს განალაგებენ ჯგუფური სამუშაოსთვის.	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	კლასი იყოფა ოთხ ჯგუფად. თვითოეული ჯგუფი ეცნობა მათიანის, ლეგენდასა და ტრადიციის ბლოკებში მოცემულ ინფორმაციას.	ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი	15 წუთი
5	თვითოეული ჯგუფის ერთი წარმომადგენელი ახდენს წაკითხული ტექსტის პრეზენტაციას, ჯგუფის ყველა წევრი პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს.	ჯგუფური სამუშაო/ საერთო საკლასო		10 წუთი
6	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, აძლევს მოსწავლეებს განმსაზღვრელ შეფასებას და უკუკავშირს.	საერთო საკლასო		5წუთი

№	პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	პრეზენტაცია პასუხობს თემას	1
2	ამყარებს კავშირს აუდიტორიასთან	2
3	საუბრობს გამართულად ენით და იყენებს შესაბამის ტერმინოლოგიას	2
4	ადეკვატურად და ამომწურავად იყენებს წყაროებს	2
5	უკავშირებს ერთმანეთს მოვლენებს, ფაქტებს, საგნებს	2
6	იცავს დროის ლიმიტს	1

1) **გაკვეთილის თემა:** სამეგრელო - ანწყო და მომავალი

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები შეიტყობენ სამეგრელოში არსებული ბუნებრივი რესურსებისა და რეკრეაციული ზონების შესახებ ინფორმაციას, ასევე გაეცნობიან ყველაზე მნიშვნელოვან ინფრასტრუქტურულ პროექტებს.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს შეუძლია** საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა;

საზ.მეც.დანყ.(II).6. ქვეყნის განვითარებისთვის ვაჭრობის, სხვა ტრადიციული და ამჟამინდელი პროფესიებისა და საქმიანობის მნიშვნელობისა და საჭიროების გააზრება;

4) წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: სამეგრელოს მდებარეობა, გეოგრაფიული გარემო, მსხვილი ადმინისტრაციული ერთეულები, წარსული, ყოფა-ცხოვრება.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი ააქტიურებს წინარე ცოდნას სამეგრელოს ისტორიის, ბუნებრივი პირობებისა და ეოგრაფიული გარემოს შესახებ.	საერთო საკლასო		5 წუთი
3	მოსწავლეები მერხებს განალაგებენ ჯგუფური სამუშაოსთვის.	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	კლასი იყოფა ოთხ ჯგუფად. თვითოეული ჯგუფის მიზანია სამეგრელოში არსებული ბუნებრივი, რეკრეაციული და სხვა ტიპის რესურსების გათვალისწინებით დაგეგმოს ინფრასტრუქტურული პროექტი, რომელიც ხელს შეუწყობს რეგიონის განვითარებას.	ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი	15 წუთი
5	თვითოეული ჯგუფის ერთი წარმომადგენელი ახდენს ნაკითხული ტექსტის პრეზენტაციას, ჯგუფის ყველა წევრი პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს.	ჯგუფური სამუშაო/ საერთო საკლასო		10 წუთი
6	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, აძლევს მოსწავლეებს განმსაზღვრელ შეფასებას და უკუკავშირს.	საერთო საკლასო		5წუთი

№	პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	პრეზენტაცია პასუხობს თემას	1
2	ამყარებს კავშირს აუდიტორიასთან	2
3	საუბრობს გამართული ენით და იყენებს შესაბამის ტერმინოლოგიას	2
4	ადეკვატურად და ამომწურავად იყენებს წყაროებს	2
5	უკავშირებს ერთმანეთს მოვლენებს, ფაქტებს, საგნებს	2
6	იცავს დროის ლიმიტს	1

1) **გაკვეთილის თემა:** არაბთა ლაშქრობები

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) მოსწავლეები გაეცნობიან არაბთა ლაშქრობებს და დაუკავშირებენ მას წინარე ცოდნას (არაბთა პირველ გამოჩენას).

ბ) მოსწავლეები განავითარებენ რუკასა და წყაროზე მუშაობის უნარებს.

1) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან:**

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს გაიხსენონ და უპასუხონ კითხვებზე: ვინ იყვნენ არაბები? როდის დაროგორ გამოჩნდნენ ისინი პირველად საქართველოში?	საერთო საკლასო		5 წუთი
3	მასწავლებელი მინი ლექციაში საუბრობს არაბთა ლაშქრობების განვითარებაზე მათი პირველი გამოჩენის შემდეგ	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუკას არაბთა ლაშქრობების შესახებ და წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს. უზიარებენ ერთმანთს მიღებულ პასუხებს და მასწავლებლის დახმარებით ასწორებენ დაშვებულ შეცდომებს.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული	15 წუთი
5	მოსწავლეები ეცნობიან მატეანესა და პორტრეტის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას, წერილობით პასუხობენ კითხვებს, ირებენ განმავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს მასწავლებლისგან.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	10 წუთი
6	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. საშინაო დავალებად სთხოვს მოსწავლეებს გაეცნონ მემკვიდრეობის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას. ერთი კვირის თავზე წარმოადგინონ პროექტები არაბთა ლაშქრობებში მოხსენიებული ისტორიული ძეგლებიდან ერთ-ერთზე (გურჯაანის ყველანმინდა, ატენის სიონი, ყველისციხე, ანაკოფია).	საერთო საკლასო		5 წუთი

1) **გაკვეთილის თემა:** არაბთა გამოჩენა

2) **გაკვეთილის მიზანი:** მოსწავლეები გაეცნობიან ისლამის წარმოშობისა და არაბთა დაპყრობითი პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას.

კავშირი ესგ. სტანდარტთან : საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ წრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციის დროს ესაუბრება მოსწავლეებს არაბთა პრველ გამოჩენაზე და ისლამის როლზე მათ ცხოვრებაში	საერთო საკლასო		5 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან რუბრიკა „მატიანეში“ მოცემულ ინფორმაციას დაცვის სიგელის შესახებ და პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი,	10 წუთი
4	მოსწავლეები მუშაობენ რუკაზე წერილობით პასუხობენ მასწავლებლის მიერ წინასწარ შემუშავებულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული	20 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. იყენებს განმავითარებელ შეფასებას.	საერთო საკლასო		5 წუთი

საზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლეს შეუძლია: რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის წაკითხვა.

1) **გაკვეთილის თემა:** იმერეთი - ზოგადი ცნობები

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან იმერეთის მდებარეობას, გეოგრაფიას, მის მთავარ ადმინისტრაციულ ცენტრებს. ბ) წარმოდგენა შეიქმნან გურული კილოს ანუ მეტყველების თავისებურების შესახებ.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან :**

საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს შეუძლია: საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა;

საზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლეს შეუძლია: რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის წაკითხვა;

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი ესაუბრება მოსწავლეებს იმერეთის მდებარეობისა და მისი მნიშვნელობის შესახებ. ასევე აწვდის ინფორმაციას იმერეთში მცხოვრები ხალხის შესახებ.	საერთო საკლასო		7 წუთი
3	რუკის დახმარებით მოსწავლეები წერილობით აღწერენ იმერეთის გეოგრაფიულ მდებარეობას და პასუხობენ სახელმძღვანელოში დასმულ შეკითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	15 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუბრიკას „სახელის ისტორია“ მსჯელობენ საირმის, როგორც რეკრეაციული კურორტის შესახებ.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი,	13 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. მოსწავლეთა შეფასების მიზნით იყენებს განმსაზღვრელ შეფასებას.	საერთო საკლასო		5 წუთი

დისკუსიის შეფასების რუბრიკა

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არავერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული. პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

1) **გაკვეთილის თემა:** იმერეთი - გეოგრაფიული გარემო

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაეცნობიან იმერეთის გეოგრაფიულ გარემოსა და მის მრავალფეროვნებას. ბ) მოსწავლეები განივითარებენ წყაროსა და რუკაზე მუშაობის უნარებს.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).3. მოსწავლეს შეუძლია:** საქართველოს მხარეების ბუნებრივი და სოციალურ-კულტურული მახასიათებლების შესწავლა;

საზ.მეც.დანყ.(II).4. მოსწავლეს შეუძლია: რუკის ლეგენდაში მოცემული პირობითი ნიშნების საშუალებით რუკაზე დატანილი ინფორმაციის წაკითხვა;

4) წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: იმერეთი -ზოგადი ცნობები

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მოსწავლეები ეცნობიან მატრიანეში მოცემულ ინფორმაციას. წერილობით მსჯელობენ, წყაროს მიხედვით იმერეთის გეოგრაფიულ გარემოს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, რვეული, კალამი	10 წუთი
3	მოსწავლეები ეძებენ ტექსტსა და ნტაროებში მსხვილი გეოგრაფიული და ადმინისტრაციული ერთეულების სახელებს. თანდართული რუკის დახმარებით ისინი გადააქვთ კონტურულ რუკაზე.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კონტურული რუკა, ფანქარი	15 წუთი
4	მასწავლებელი ეცნობა შესრულებულ დავალებას, აძლევს მოსწავლეებს რეკომენდაციებსა და განმავითარებელ შეფასებას.	საერთო საკლასო		10 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთს. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მოსწავლეებს გაეცნონ გაკვეთილის ბოლოს ინფორმაციას ხვამლის მთაზე და მიძიონ დამატებით მასალა.	საერთო საკლასო		5წუთი

ინფორმაციის მოძიების შეფასების რუბრიკა

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	მოძიებული ინფორმაცია შეესაბამება თემას	3
2	მოსწავლე იყენებს მრავალფეროვან რესურსებს	3
3	მოპოვებული ინფორმაცია ორგანიზებულად არის წარმოდგენილი	4

1. **გაკვეთილის თემა:** ერთიანი საქართველოს ჩამოყალიბება

2. **გაკვეთილის მიზანი:** ა) მოსწავლეები გაეცნობიან საქართველოს გაერთიანების პროცესს, შეიტყუბენ მნიშვნელოვანი ისტორიული ფიგურებისა და არქიტექტურული ძეგლების შესახებ.

ბ) მოსწავლეები განავითარებენ რუკაზე და წყაროზე მუშაობის უნარებს.

3. **კავშირი ესგ. სტანდარტთან : საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია:** ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება;

4. **წინარე ცოდნა რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე:** არაბთა ლაშქრობები, ქართული სამეფო-სამთავროები, დავით კურაპალატი

№	აქტივობა/მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზანის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელს გადააქვს დაფაზე სქემა, რომელშიც ასახული ბაგრატი III -ს გენეოლოგია. იგი სთხოვს მოსწავლეებს სქემის დახმარებით უპასუხონ კითხვებს, თუ ვინ იყვნენ ბაგრატის მამა, დედა და მამობილ?	საერთო საკლასო	ცარცი დაფა	10 წუთი
3	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესუბრება მოსწავლეებს ბაგრატის III-ს მიერ საქართველოს გაერთიანებას და ამ მოვლენის მნიშვნელობაზე.	საერთო საკლასო		5 წუთი
4	მოსწავლეები კითხულობენ პორტრეტის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას გურანდუხტ დედოფლის შესახებ და მეწყვილესთან ერთად პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	წყვილებში მუშაობა	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული	15 წუთი

5	მასწავლებელი ეცნობა მოსწავლეთა პასუხებს, აძლევს მათ განავითარებელ შეფასებასა და უკუკავშირს.	საერთო საკლასო		5 წუთი
6	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. სთხოვს მოსწავლეებს საშინაო დავალებად გაეცნონ მემკვიდრეობის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას ბაგრატის ტაძრის შესახებ და მოიძიონ დამატებითი ინფორმაცია ამ ძეგლზე.	საერთო საკლასო		5 წუთი

ინფორმაციის მოძიების შეფასების რუბრიკა

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	მოძიებული ინფორმაცია შეესაბამება თემას	3
2	მოსწავლე იყენებს მრავალფეროვან რესურსებს	3
3	მოპოვებული ინფორმაცია ორგანიზებულად არსი წარმოდგენილი	4

DON'T COPY

- 1) გაკვეთილის თემა: გიორგი I
- 2) გაკვეთილის მიზანი: მოსწავლეები გაეცნობიან გიორგი I -ის პიროვნებას. მისი, როგორც მეფის გატარებულ პოლიტიკასა და ღონისძიებებს.
- 3) კავშირი ესგ. სტანდარტთან:

საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია: ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ქრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან.

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება.

№	აქტივობა / მეთოდი	კლასის ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში ესაუბრება მოსწავლეებს იმ სოციალურ და პოლიტიკურ ვითარებაზე, რომელიც გიორგი I-ის მართველობის დასაწყისში იყო.	საერთო საკლასო	კედლის რუკა	5 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან ძირითად ტექსტს და პასუხობენ ტექსტში მოცემულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
4	მოსწავლეები ეცნობიან რუბრიკა “მატიანეს“ დისკუსიის რეჟიმში საუბრობენ ბასილი II-ის შესახებ.	საერთო საკლასო/ ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი,	20 წუთი
5	მასწავლებელი აძლევს დისკუსიის მონაწილეებს უკუკავშირსა და განმსაზღვრელ შეფასებას. საშინაო დავალების სახით სთხოვს მათ საკუთარი მოსაზრებების წერილობით დასაბუთებას.	საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული.	5 წუთი

№	შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	აზრი ნათლად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული	2
2	გამოთქმული მოსაზრებები არგუმენტირებულია მაგალითებით	2
3	მსჯელობა სრულდება ლოგიკური დასკვნებით	2
4	ამყარებს აუდიტორიასთან არა ვერბალურ კომუნიკაციას	2
5	უსმენს ოპონენტების მოსაზრებას, ოპონირების დროს არის კორექტული, პასუხობს აუდიტორის კითხვებს.	2

DON'T COPY

1) **გაკვეთილის თემა:** სვანეთი - წარსული გაკვეთილი 25

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) მოსწავლეები გაეცნობიან მნიშვნელოვან ეპოზოტებს (ხალდეს აჯანყება) სვანეთის წარსულიდან. ბ) მოსწავლეები შეისწავლიან ცნობილი სვანი სპორცმენის - მიხეილ ხერგიანისა და მხატვარ - ირაკლი ფარჯიანის მოღვაწეობის შესახებ.

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).1. მოსწავლეს შეუძლია:** ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ქრონოლოგიურ ჭრილში გააზრება და გადმოცემა. მათი დაკავშირება თანამედროვე სოციალურ-კულტურულ გარემოსა და ისტორიულ მემკვიდრეობასთან;

საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია: ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება;

4) წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: სვანეთი - ზოგადი ცნობები, გეოგრაფიული გარემო.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებელი მინი ლექციაში, ესაუბრება მოსწავლეებს სვანეთის ისტორიულ წარსულზე. სთხოვს მათ მერხები განალაგონ ჯგუფური მუშაობისთვის.	საერთო საკლასო		10 წუთი
3	კლასი იყოფა სამ ჯგუფად. პირველი ჯგუფი ეცნობა ინფორმაციას ხალდეს აჯანყებაზე, მეორე ჯგუფი - მიხეილ ხერგიანზე, ხოლო მესამე ჯგუფი განიხილავს პორტრეტის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას ირაკლი ფარჯიანის შესახებ.	ჯგუფური მუშაობა	მოსწავლის წიგნი	15 წუთი
4	თვითოეული ჯგუფის ახდენს განხილული ცნობების პრეზენტაციას, მასწავლებლის მიერ წინასწარ შემუშავებული კითხვების საფუძველზე.	ჯგუფური სამუშაო		10 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს, ახდენს მოსწავლეების პრეზენტაციების შეფასებას და წერს განმსაზღვრელ ქულებს.	საერთო საკლასო		5წუთი

№	პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულა
1	პრეზენტაცია პასუხობს თემას	1
2	ამყარებს კავშირს აუდიტორიასთან	2
3	საუბრობს გამართული ენით და იყენებს შესაბამის ტერმინოლოგიას	2
4	ადეკვატურად და ამომწურავად იყენებს წყაროებს	2
5	უკავშირებს ერთმანეთს მოვლენებს, ფაქტებს, საგნებს	2
6	იცავს დროის ლიმიტს	1

DON'T COPY

1) **გაკვეთილის თემა:** სვანეთი - ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობა გაკვეთილი 26

2) **გაკვეთილის მიზანი:** ა) მოსწავლეები შეისწავლიან სვანეთში არსებული ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვან ძეგლებს. ბ) მოსწავლეები გაეცნობიან ისტორიულ-კულტურული ძეგლების მრავალფეროვნებას (საცხოვრისი, კომპი, ხელნაწერი და ფრესკა).

3) **კავშირი ესგ. სტანდარტთან: საზ.მეც.დანყ.(II).14. მოსწავლეს შეუძლია:** ბუნებრივი გარემოს, ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება და მის მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების გამოვლენა. **საზ.მეც.დანყ.(II).2. მოსწავლეს შეუძლია:** ლეგენდებისა და მითების, მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენებისა და პიროვნებების ლოკალურ გარემოსთან დაკავშირება; ქვეყნის განვითარებაში პიროვნების როლის გაცნობიერება;

4) წინარე ცოდნა, რომელსაც უნდა ფლობდეს მოსწავლე: სვანეთი - ზოგადი ცნობები, გეოგრაფიული გარემო და წარსული.

	აქტივობა / მეთოდი	კლასისი ორგანიზების ფორმა	სასწავლო რესურსი	დრო
1	დასწრების აღრიცხვა, წინა საგაკვეთილო განწყობის შექმნა, გაკვეთილის მიზნის გაცნობა.			5 წუთი
2	მასწავლებლის მინი ლექცია, რომელშიც განმარტებულია იქნება ტექსტში მოცემული უცხო სიტყვები (უძრავი და მოძრავი ძეგლები, მაჩუბი, ჭედური, ფერწერული, ოქრომჭედლობა).	საერთო საკლასო		10 წუთი
3	მოსწავლეები ეცნობიან მემკვიდრეობის ბლოკში მოცემულ ინფორმაციას და წერილობით პასუხობენ თანდართულ კითხვებს.	საკლასო ინდივიდუალური	მოსწავლის წიგნი, კალამი, რვეული	15 წუთი
4	მოსწავლეები აღწერენ მაცხვარის ეკლესიის ფრესკას. მასწავლებელი განმარტავს ფრესკაზე გამოსახული რიტუალის - მეფედ კურთხევის მნიშვნელობას.	საკლასო ინდივიდუალური / საერთო საკლასო	მოსწავლის წიგნი	10 წუთი
5	მასწავლებელი აჯამებს გაკვეთილს. საშინაო დავალების სახით მოსწავლეებს სთხოვს გაეცნონ ლეგენდას „სიყვარულის კომპოტან“ დაკავშირებით. წერილობით უპასუხონ კითხვებს: რა ლეგენდა უკავშირდება კომპოს? რატომ არის ეს კომპი მიწნეული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლად? თქვენ როგორ შეაფასებდით ქალის საქციელს?	საერთო საკლასო		5წუთი

გაკვეთილის თემა: შემაჯამებელი სამუშაო

შემაჯამებელი გაკვეთილის თემები: რა არის ისტორია?/ ისტორიის დამხმარე დისციპლინები/ დმანისელი ადამიანი/ თრიალეთის კულტურა.

აქტივობა/მეთოდი

მოსწავლეები სტუმრობენეროვნულ მუზეუმს. შემდეგ გაკვეთილზე წარმოადგენენ ჯგუფურ პრეზენტაციას მათთვის სასურველ თემაზე, მაგ. თრიალეთის თასი, დმანისელი ადამიანი, არქეოლოგიური დარბაზი.....

პრეზენტაციაში უნდა იყოს წარმოდგენილი შემდეგი საკითხები:

- ა) არჩეული ექსპონატის კავშირი ისტორიულ დროსთან.
- ბ) ექსპონატის აღმოჩენის ადგილი.
- გ) ექსპონატის ვიზუალური მხარის აღწერა, მისი მნიშვნელობა, სიმბოლოების არსებობის შემთხვევაში მათი განმარტება.
- დ) პასუხი კითხვებზე : რატომ ავირჩიე ეს ექსპონატი?

პრეზენტაციის შეფასების რუბრიკა:

კრიტერიუმები	1-4	5-6	7-8	9-10
საინტერესო შესავალი	შესავალი არ არის გამოკვეთილი	შესავალი არაადამაჯერებელი და სუსტად გამოხატულია	შესავალი გამოკვეთილი და დამაჯერებელია	შესავალი ნათლად არის გამოკვეთილი, იგი იწვევს აუდიტორის დაინტერესებას.
შინაარსის შესატყვისობა არჩეულ თემასთან/ თემის გასაგებად წარდგენა.	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე გაუგებარია	პრეზენტაცია შინაარსობრივი მხარე სუსტად არის გამოხატული	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე გასაგები და გამართულია.	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე სრულად გასაგები და გამართულია, საუბარი დამაჯერებელი.
დასკვნითი ნაწილი	დასკვნითი ნაწილი არ არის გამოხატული	დასკვნითი ნაწილი ალოგიკური	დასკვნითი ნაწილი ლოგიკურად არის ჩამოყალიბებული, პასუხობს თემის შინაარსს და აჯამებს მას.	დასკვნითი ნაწილი ლოგიკურად არის ჩამოყალიბებული, პასუხობს თემის შინაარსს და აჯამებს მას. დასკვნა შეიცავს მოსწავლეთა ორიგინალურ ნააზრევს.
აუდიტორიასთან კონტაქტი	ვერ ამყარებს აუდიტორიასთან კონტაქტს	ცდილობს აუდიტორიასთან კონტაქტის დამყარებას	ნაწილობრივ ამყარებს კონტაქტს აუდიტორიასთან	სრულად ამყარებს კონტაქტს აუდიტორიასთან

თვალსაჩინოების გამოყენება	არ იყენებს თვალსაჩინოებას	ცდილობს თვალსაჩინოების გამოყენებას	ნაწილობრივ იყენებს თვალსაჩინოებას	ეფექტურად იყენებს თვალსაჩინოებას
პასუხი აუდიტორიის კითხვებზე	ვერ პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს	ცდილობს აუდიტორიის კითხვებზე პასუხის გაცემას	ნაწილობრივ პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს	სრულად და დამაჯერებლად პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს
დროის ლიმიტი	არ იცავს დროის ლიმიტს	ცდილობს დაიცვას დროის ლიმიტი	ნაწილობრივ იცავს დროის ლიმიტს	სრულად იცავს დროის ლიმიტს

გაკვეთილის თემა: შემაჯამებელი სამუშაო

შემაჯამებელი გაკვეთილის თემები: საქართველოს კუთხეები

აქტივობა/მეთოდი

მოსწავლეები სტუმრობენ გიორგი ჩიტაიას სახელობის ეთნოგრაფიულ მუზეუმს.

შემდეგ გაკვეთილზე წარმოადგენენ ჯგუფურ პრეზენტაციას თემაზე: „სახლი, რომელშიც ვიცხოვრებდი“.

პრეზენტაციაში უნდა იყოს წარმოდგენილი შემდეგი საკითხები:

ა) არჩეული კუთხის ზოგადი დახასიათება (მეზობელი კუთხეები, მსხვილი ადმინისტრაციული ერთეულები, ჰავა და კლიმატი, წარსული და მომავალი).

ბ) არჩეული საცხოვრისის კავშირი შესაბამისი კუთხის ბუნებრივ პირობებთან.

გ) საცხოვრისის ინტერიერი და ექსტერიერი.

დ) პასუხი კითხვებზე : რატომ ავირჩიე ეს საცხოვრისი / რატომ ვიცხოვრებდი ამ სახლში?

პრეზენტაციის შეფასების რუბრიკა:

კრიტერიუმები	1-4	5-6	7-8	9-10
საინტერესო შესავალი	შესავალი არ არის გამოკვეთილი	შესავალი არადამაჯერებელი და სუსტად გამოხატულია	შესავალი გამოკვეთილი და დამაჯერებელია	შესავალი ნათლად არის გამოკვეთილი, იგი იწვევს აუდიტორის დაინტერესებას.
შინაარსის შესატყვისობა არჩეულ თემთან/ თემის გასაგებად წარდგენა.	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე გაუგებარია	პრეზენტაცია შინაარსობრივი მხარე სუსტად არის გამოხატული	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე გასაგები და გამართულია.	პრეზენტაციის შინაარსობრივი მხარე სრულად გასაგები და გამართულია, საუბარი დამაჯერებელი.

დასკვნითი ნაწილი	დასკვნითი ნაწილი არ არის გამოხატული	დასკვნითი ნაწილი ალოგიკური	დასკვნითი ნაწილი ლოგიკურად არის ჩამოყალიბებული, პასუხობს თემის შინაარსს და აჯამებს მას.	დასკვნითი ნაწილი ლოგიკურად არის ჩამოყალიბებული, პასუხობს თემის შინაარსს და აჯამებს მას. დასკვნა შეიცავს მოსწავლეთა ორიგინალურ ნააზრევს.
აუდიტორიასთან კონტაქტი	ვერ ამყარებს აუდიტორიასთან კონტაქტს	ცდილობს აუდიტორიასთან კონტაქტის დამყარებას	ნაწილობრივ ამყარებს კონტაქტს აუდიტორიასთან	სრულად ამყარებს კონტაქტს აუდიტორიასთან
თვალსაჩინოების გამოყენება	არ იყენებს თვალსაჩინოებას	ცდილობს თვალსაჩინოების გამოყენებას	ნაწილობრივ იყენებს თვალსაჩინოებას	ეფექტურად იყენებს თვალსაჩინოებას
პასუხი აუდიტორიის კითხვებზე	ვერ პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს	ცდილობს აუდიტორიის კითხვებზე პასუხის გაცემას	ნაწილობრივ პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს	სრულად და დამაჯერებლად პასუხობს აუდიტორიის კითხვებს
დროის ლიმიტი	არ იცავს დროის ლიმიტს	ცდილობს დაიცავს დროის ლიმიტი	ნაწილობრივ იცავს დროის ლიმიტს	სრულად იცავს დროის ლიმიტს

DON'T COPY